

ÖRÖKSÉGÜNK - SZOBROK A DEBRECENI EGYETEMEN

OUR HERITAGE - SCULPTURES AT THE UNIVERSITY OF DEBRECEN
UNSER ERBE - STATUEN AN DER UNIVERSITÄT DEBRECEN

ÖRÖKSÉGÜNK

SZOBROK A DEBRECENI EGYETEMEN

OUR HERITAGE

SCULPTURES AT THE UNIVERSITY OF DEBRECEN

UNSER ERBE

STATUEN AN DER UNIVERSITÄT DEBRECEN

ÖRÖKSÉGÜNK – SZOBROK A DEBRECENI EGYETEMEN

OUR HERITAGE – SCULPTURES AT THE UNIVERSITY OF DEBRECEN

UNSER ERBE – STATUEN AN DER UNIVERSITÄT DEBRECEN

ÖRÖKSÉGÜNK

SZOBROK A DEBRECENI EGYETEMEN

OUR HERITAGE

SCULPTURES AT THE UNIVERSITY OF DEBRECEN

UNSER ERBE

STATUEN AN DER UNIVERSITÄT DEBRECEN

DEBRECENI EGYETEM / UNIVERSITY OF DEBRECEN / UNIVERSITÄT DEBRECEN

Debrecen, 2023

Felelős kiadó: Dr. Szilvássy Zoltán rektor
Szerkesztette: Dr. Rófi Mónika központvezető Szabóné Rózsa Judit referens
Fotó: Hajdu Csaba Alex
Kiadványszerkesztés és nyomdai munkálatok: Printart–Press Kft.
ISBN 978–963–490–472–4

Publisher: Dr. Zoltán Szilvássy, Rector
Edited by: Dr. Mónika Rófi, Head of Center Judit Szabóné Rózsa, Subject Specialist
Photos: Csaba Alex Hajdu
Design and printing: Printart–Press Kft.
ISBN 978–963–490–472–4

Verantwortlicher Herausgeber: Dr. Zoltán Szilvássy Rektor
Redakteur: Dr. Mónika Rófi Zentrumsleiterin Judit Szabóné Rózsa Referentin
Fotos: Csaba Alex Hajdu
Gestaltung und Druckarbeiten: Printart–Press Kft.
ISBN 978–963–490–472–4

TARTALOM	
TABLE OF CONTENTS / INHALTSVERZEICHNIS	
Előszó	6
Preface	8
Vorwort	10
A Debreceni Egyetemen található műalkotások campusonként	
Works of Art on the Various Campuses of the University of Debrecen	
Kunstwerke an der Universität Debrecen nach Campus	12
Egyetem téri Campus / Egyetem Square Campus / Campus Universitätsplatz	13
Nagyerdei Campus / Nagyerdei Campus / Campus Nagyerdő	44
Kenézy Gyula Campus / Gyula Kenézy Campus / Campus Kenézy Gyula	84
Nagyerdei körút 82. / Nagyerdei körút 82. / Nagyerdei Ringstraße 82.	88
Böszörményi úti Campus / Böszörményi Street Campus / Campus Böszörményi Weg	90
DE Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma és Általános Iskolája Arany János téri feladatellátási hely / UD Lajos Kossuth Teacher–Training Secondary and Primary School, János Arany Square Site / UD Kossuth–Lajos–Übungsgymnasium und Grundschule Arany János Platz	106
Ótemető utcai Campus / Ótemető Street Campus / Campus Ótemető Straße	108
Kassai úti Campus / Kassai Street Campus / Campus Kassai Weg	110
Hajdúböszörményi Campus / Hajdúböszörmény Campus / Campus Hajdúböszörmény	112
Szolnok Campus / Szolnok Campus / Campus Szolnok	118
Agrár Kutatóintézetek és Tangazdaság – Kisvárdai / Institutes For Agricultural Research And Educational Farm – Kisvárdai / Landwirtschaftliche Forschungsinstitute Und Lehrwirtschaft – Kisvárdai	122
Agrár Kutatóintézetek és Tangazdaság – Nyíregyháza / Landwirtschaftliche Forschungsinstitute Und Lehrwirtschaft – Nyíregyháza / Landwirtschaftliche Forschungsinstitute Und Lehrwirtschaft – Nyíregyháza	124
Hivatkozások / References / Nachweise	126–127

ELŐSZÓ

Örökségünk. Szobrok a Debreceni Egyetemen. Tömör cím, súlyos, mint egy szobor. Értelmezni viszont könnyű, mert mind a négy szó pontos tartalmat fed. Ami miatt – talán – érdemes előszót írni, az a tartalmak közötti kapcsolati háló gyors felrajzolása, „skiccelése” a szobrászi szakzsargon szóhasználatával.

Az egyetem az emberiség évezredes ismeret és tudás rendszereinek gyűjtőhelye, sűrítője, osztó és forrponja. Az egyetemesség a teljesség megcélzását jelenti, térben és időben. A tudáshalmaz tudományágakba rendeződik, gazdagodik, szakosodik, növekszik megállíthatatlanul. Az egyetemi szféra társadalmi küldetése a tudásátadás. Ez időhöz és a kimagasló tudós tanárokhoz kötődő folyamat, ahol nemcsak a kutatások eredményei rögzülnek tudományos tárhelyben, de a nagy professzorok személyisége, hírneve és kultusza is minősíti az intézményt. Nagy elődök, példaképek nélkül nincs egyetemes tudás.

A Debreceni Egyetem súlya és fontossága, az épp egy évszázados trianoni amputáció óta, paradox módon, de érthetően növekszik. A magyar felsőoktatás elveszítette az erdélyi bástyáit, így Debrecen tudományos és szimbolikus értelemben is a magyar világ keleti fővárosa lett.

A szobor – mint kultikus tárgy – elválaszthatatlan az „örökség” fogalmától, mert megörökít valakit vagy valamit. Tartós, időtálló anyagba formált emberi alak, egy személyiség vagy jellel alakított jelenség.

A Debreceni Egyetem szoborgyűjteményének döntő része a tudásközpont nagy és ikonikus professzorainak portré ábrázolásaiból áll.

A legnagyobb hangsúlyt a városi térbe, a Főépület elé kerülő, történelmi jelentőségű személyeket megjelenítő, egészalakos (5/4-es léptékű) bronzszobrok kapják. Ezek már kompozíciójukban, stílus-jegyeikben, formai karakterükben megidéznek az ábrázolt személyen túl a kort is amelyben éltek. A XIV. és XV. századi Méliusz Juhász Pétert és Szenczi Molnár Albertet, Huszár Gált, Komáromi Csipkés Györgyöt, Diószegi Sámuel, Fazekas Mihályt megjelenítő szobrok a korai barokk mozgalmasságával, drámaságával nemcsak a Debrecenhez kötődő hatalmas tudósainkat ábrázolják, hanem megidéznek a magyar reformáció dinamikus korát is.

Az egészalakos portrészobrok után kiemelt figyelmet érdemel a Főépület Francia kertjében elhelyezett szökőkút hat szobra. Ezek az 1960-as években felállított, a víz mozgására, tisztító és üdítő hatására reflektáló bronzszobrok, ellentétben az 1950 és 1980 között kötelező „szoc-reál” stílus pozitív sematizmusával és ürességével, nagyon is élő, kitűnően megmintázott, kifejezésükben is gazdag, időtálló műalkotások. Varga Imre *Pihenő nő* című szobra a Magyar Nemzeti Galériába illő műremek.

A debreceni egyetemi campusok parkjaiban elhelyezett állatszobrok: Kiss István lovak kompozíciója és Megyeri Barna *Európa elrablása* is jelentős művei a hatvanas éveknek.

Segesdi György *Krómacél kompozíciója*, Melocco Miklós *'56-os forradalmi emlékműve*, Gaál Tamás *Folyamatos kapcsolata* már a valóságtól elvont, jel alkotó formanyelv befogadásának a bizonyítékai.

A szoborművek nagy részét az egyetemi autonómia tudásbázisú hierarchiája okán a professzor-portrék mellszobor változatai teszik ki. A mellszobor, a posztamensre helyezett büszt elsőszámú feladata, hogy hasonlítson az ábrázolt személyre. Ez megfelelő szakmai ismerettel és gyakorlattal elérhető. Az egyetemi kollekció valamennyi büsztjéről ez elmondható. A második kritérium, hogy idézze meg az illető személyiségét. Ez már nehezebb feladat, mert itt „varázslatra” van szükség, ami a nagy varázslóknak sem sikerül mindig...

Ezt a kérdést – javasolom – mindenki döntse el maga. Nézzék végig a valóságban a nagy kollekciót. Álljanak meg minden szobor előtt, kérdezzék meg: mit mondasz, mit üzensz nekem? Ne hagyjanak ki egyet sem. Meglátják, az örökség átvehető, lélekben fognak gazdagodni.

Prof. Emeritus Farkas Ádám

Kossuth- és Nemzet Művésze Díjas szobrászművész

PREFACE

Our Heritage. Sculptures at the University of Debrecen. A solid and heavy title, just like a sculpture. However, it is easy to interpret as the key words refer to precise content. It is still worth writing a preface because it enables us to sketch, as sculptors would say, the network of connections between the different contents.

Universities have been the sources of humanity's age-old knowledge and served as places for collecting, condensing, and distributing such knowledge. Being universal means setting the target for wholeness in both space and time. The body of knowledge is arranged into disciplines while constantly and inexorably expanding and specializing. The social mission of the university sphere involves the transfer of knowledge. This is a process associated with time and outstanding scholar-teachers and it is not only the results of research that are recorded in scholarly repositories but the personality, reputation, and cult of great professors also qualify an institution. There is no universal knowledge without great predecessors and role models.

The prestige and significance of the University of Debrecen, since the loss caused by the Treaty of Trianon one hundred years ago, has paradoxically but understandably increased. Hungarian higher education lost its bastions in Transylvania thus Debrecen has become the eastern capital of the Hungarian world both in a scholarly and symbolic sense.

Sculptures (as idolized objects) are inseparable from the concept of "heritage" as they capture and eternalize someone or something. A human form in durable, timeless material, a personality or a phenomenon transformed into a symbol. The majority of the sculptures of the University of Debrecen is made up of the portraits of great and iconic professors of this knowledge center.

Most emphatic among these are the full-figured (5/4 scale) bronze statues of historic figures in the urban space in front of the Main Building. With their composition, style, and formal character, these evoke not only the people represented but also the age in which they lived. The statues of Péter Méliusz Juhász and Albert Szenczi Molnár of the 14th and 15th centuries, Gál Huszár, György Komáromi Csipkés, Sámuel Diószegi, Mihály Fazekas do not only

depict great scholars related to Debrecen with the dynamism and dramatism of early Baroque but also evoke the vibrant age of Hungarian Reformation.

Besides the full-figured portrait statues, the six statues of the fountain in the French garden of the Main Building also deserve special attention. These bronze statues erected in the 1960s and reflecting on the movement of water and its cleansing and refreshing effect, in contrast with the obligatory positive schematism and emptiness of "social-realism" between 1950 and 1980, are very much alive, perfectly modeled, rich and timeless creations. Imre Varga's *Resting woman* is a masterpiece fitting for the Hungarian National Gallery.

The animal statues in the parks of the university campuses, the horse composition by István Kiss and *The Abduction of Europa* by Barna Megyeri are also significant works of art from the sixties.

The stainless steel composition of György Segesdi, Miklós Melocco's monument of the 1956 revolution, Tamás Gaál's *Continuous connection* are already symbols abstracted from reality, proof of the inclusion of formative language.

The majority of statues is made up of bust versions of professor portraits due to the knowledge-based hierarchy of university autonomy. The primary task of a bust placed on a pedestal is to resemble the person represented. This may be achieved with professional skills and practice and it applies to all the busts of the university collection. The second criterion is that it should evoke the personality of the people portrayed. This is a more complex task as this requires "magic" and it is difficult to achieve sometimes even for great magicians...

Whether the artists succeeded in this, I suggest, should be decided by everyone on their own. Look at the grand collection in reality. Stop in front of each sculpture and ask: what are you telling me? What is your message? Do not miss any of them. You will see that the heritage is there to be embraced and it will enrich your soul.

Prof. Emeritus Ádám Farkas
Sculptor and Recipient of the Kossuth and Artist
of the Nation Prizes

VORWORT

Unser Erbe. Statuen an der Universität Debrecen. Ein kompakter Titel, schwerwiegend wie eine Statue. Er ist aber leicht zu interpretieren, weil alle fünf Wörter genaue Bedeutungen abdecken. Weshalb es sich vielleicht lohnt, ein Vorwort zu schreiben, ist das Aufzeichnen, oder mit den Worten der Bildhauer: „Skizzieren“ der Vernetzung zwischen den Inhalten. Eine Universität ist eine Sammelstelle, ein Konzentrat, ein Teilungs- und Siedepunkt für jahrtausendlange Systeme des Wissens und des Verständnisses der Menschheit. Universalität heißt die Ausrichtung auf Vollständigkeit in Raum und Zeit. Der Wissensbestand sortiert sich, bereichert sich, spezialisiert sich, erhöht sich unaufhaltbar in wissenschaftliche Disziplinen. Der soziale Auftrag des universitären Sektors ist der Wissenstransfer. Das ist ein Prozess, der an Zeit und ausgezeichnete Wissenschaftler-Lehrer gebunden ist, wenn nicht nur die Ergebnisse der Forschung in wissenschaftlichen Datenbanken erfasst werden, sondern auch die Persönlichkeit, der Ruf und die Kultur der großen Professoren die Institution beglaubigen. Es gibt kein universelles Wissen ohne große Vorgänger, Vorbilder.

Das Gewicht und die Bedeutung der Universität Debrecen wachsen seit dem gerade hundertjährigen Friedensvertrag von Trianon auf eine paradoxe aber verständliche Weise. Der ungarische Hochschulbereich hat seine Standorte in Transsylvanien verloren, so ist Debrecen sowohl in wissenschaftlichem als auch symbolischem Sinne die östliche Hauptstadt der ungarischen Welt geworden.

Eine Statue ist – als Kultobjekt – untrennbar vom Begriff „das Erbe“, weil sie etwas oder jemanden „als Erbe“ verewigt. Sie ist in ein permanentes, zeitbeständiges Material geformte menschliche Gestalt, eine Persönlichkeit oder eine in ein Zeichen umgewandelte Erscheinung. Der Großteil der Statuensammlung der Universität Debrecen besteht aus den Porträtdarstellungen der großen und ikonischen Professoren des Wissenszentrums. Den Schwerpunkt bilden die im städtischen Raum, vor dem Hauptgebäude, situierten Bronzestatuen (Maßstab 5/4), die Personen von historischer Bedeutung darstellen. Diese beschwören bereits in ihrer Komposition, ihren Stilelementen, ihrem Formcharakter nicht nur die dargestellte Person, sondern auch das Zeitalter, in dem sie lebte. Die Péter Méliusz Juhász und Albert Szenczi Molnár, Gál Huszár, György Komáromi Csipkés, Sámuel Diószegi, Mihály Fazekas darstellenden Statuen aus den 14. und 15. Jh. zeigen in ihrer Bewegtheit, der Dramatik des Frühbarocks, nicht nur

unsere riesigen Wissenschaftler, die im Zusammenhang mit Debrecen stehen, sondern beschwören auch das dynamische Zeitalter der ungarischen Reformation. Neben den Ganzkörper-Porträtstatuen verdienen die im Springbrunnen im französischen Garten des Hauptgebäudes situierten sechs Statuen besondere Aufmerksamkeit. Diese in den 1960-er Jahren errichteten Bronzestatuen, die die Bewegung des Wassers, seine reinigenden und erfrischenden Effekte widerspiegeln, sind im Gegensatz zum Schematismus und der Leerheit des zwischen den 1950er und 1980er Jahren obligatorischen „Sozialistischen Realismus“ doch lebhaft, ausgezeichnet abgebildete, auch ausdrucksreiche, zeitbeständige Kunstwerke. Imre Vargas Statue, die Ruhende Frau, ist ein Meisterwerk, das in die Ungarische Nationalgalerie passen würde.

Tierstatuen, die in den Parks der verschiedenen Campus der Universität Debrecen situiert sind: Auch die Komposition Pferde von István Kiss und Barna Megyeris Entführung von Europa sind Werke von Bedeutung aus den 1960-er Jahren.

György Segesdis Chromstahl-Komposition, Miklós Meloccos Revolutionsdenkmal von 1956, Tamás Gaáls Ständige Verbindung sind Zeichen, die bereits von der Wirklichkeit abstrahiert sind, Nachweise für die Annahme der schöpferischen Formensprache.

Den Großteil der Statuen machen aufgrund der Hierarchie der Wissensbasis der universitären Autonomie die Büstenvarianten der Professorenporträts aus. Die Hauptaufgabe einer auf ein Postament gesetzten Büste ist es, der dargestellten Person zu ähneln. Das kann durch angemessenes Fachwissen und Praktik erreicht werden. Das lässt sich über alle Büsten in der Universitätskollektion sagen. Das zweite Kriterium ist, die Persönlichkeit dieser Person zu beschwören. Das ist eine bereits etwas schwierigere Aufgabe, da das einen „Zauber“ benötigt, der sogar für die großen Zauberer nicht immer aufgeht...

Diese Frage soll sich jeder – ich schlage vor – selber entscheiden. Sehen Sie sich die ganze große Kollektion in der Wirklichkeit an. Halten Sie vor jeder Statue, stellen Sie eine Frage an sie: Was sagst, vermittelst Du mir? Lassen Sie keine einzige übrig. Sie werden sehen, das Erbe kann übernommen werden, Sie werden im Geiste reicher werden.

Prof. emeritus Ádám Farkas
Kossuth- und Künstler der Nation-Preisträger

**A DEBRECENI EGYETEMEN TALÁLHATÓ
MŰALKOTÁSOK CAMPUSONKÉNT**
WORKS OF ART ON THE VARIOUS CAMPUSES
OF THE UNIVERSITY OF DEBRECEN
KUNSTWERKE AN DER UNIVERSITÄT DEBRECEN
NACH CAMPUS

EGYETEM TÉRI CAMPUS
UNIVERSITY SQUARE CAMPUS
CAMPUS UNIVERSITÄTSPLATZ

HUSZÁR GÁL

(1512. október 16. –
Pápa, 1575. október 23.)
Reformátor, nyomdász, énekszerző,
református szuperintendes, tudós
ember, iskolaalapító, irodalmár.

GÁL HUSZÁR

(October 16, 1512 –
Pápa, October 23, 1575)
Protestant reformer, printer, lyricist,
superintendent, scholar, school
founder, litterateur.

GÁL HUSZÁR

(16. Oktober 1512 –
Pápa, 23. Oktober 1575)
Reformator, Drucker, Liedkomponist,
reformierter Superintendant, Ge-
lehrter, Schulgründer, Literat.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Ohmann Béla / Béla Ohmann
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1938
Helye: a Főépület előtti parkban
Location: in the park in front of the Main Building
Standort: im Park vor dem Hauptgebäude

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Kisfaludi Stróbl Zsigmond
/ Zsigmond Kisfaludi Stróbl
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1938
Helye: a Főépület előtti parkban
Location: in the park in front of the Main Building
Standort: im Park vor dem Hauptgebäude

**KOMÁROMI CSIPKÉS
GYÖRGY**

(Komárom, 1628. –
Debrecen, 1678. október 6.)
Református prédikátor, egyházi- és
nyelvészeti író, a teológia doktora,
debreceni református tanár. Biblia-
fordítását Komáromi-biblia néven
ismeri a szakirodalom.

**GYÖRGY KOMÁROMI
CSIPKÉS**

(Komárom, 1628 –
Debrecen, October 6, 1678)
Reformed preacher, theologian
and linguist, doctor of theology,
reformed teacher in Debrecen.
Scholars refer to his Bible translation
as the Komáromi Bible.

**GYÖRGY KOMÁROMI
CSIPKÉS**

(Komárom, 1628 –
Debrecen, 6. Oktober 1678)
Reformierter Prediger, Kirchen- und
linguistischer Schriftsteller, Doktor
der Theologie, reformierter Lehrer
aus Debrecen. Seine Bibel-Überset-
zung ist in der Fachliteratur als Ko-
máromi-Bibel bekannt.

MÉLIUSZ JUHÁSZ PÉTER

(Horhi, 1536. – Debrecen, 1572. december 15.)
Református lelkész, a Tiszántúli református egyházkerület püspöke 1561-től haláláig, egyháztudós, író, botanikus, a magyarországi reformáció legeredetibb és legnagyobb, legszélesebb hatású vezéregyénisége. Az első magyar nyelvű botanikai, gazdasági és orvostudományi munka szerzője.

PÉTER MÉLIUSZ JUHÁSZ

(Horhi [Horša], 1536 – Debrecen, December 15, 1572)
Reformed pastor, bishop of the Tiszántúl Reformed Church District from 1561 until his death, theologian, writer, botanist, the most original leader of Reformation in Hungary with the biggest, broadest impact. Author of the first Hungarian-language botanical, economics, and medical work.

PÉTER MÉLIUSZ JUHÁSZ

(Horša [Horhi], 1536 – Debrecen, 15. Dezember 1572)
Reformierter Pastor, Bischof des reformierten Kirchensprengels jenseits der Theiß von 1561 bis zum Tode, Kirchenlehrer, Schriftsteller, Botaniker, leitende Persönlichkeit der ungarischen Reformation mit authentischster und größter und breitester Wirkung. Autor des ersten ungarischsprachigen, wirtschaftlichen und medizin-botanischen Werkes.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Füredi Richárd / Richárd Füredi
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1934
Helye: a Főépület előtti parkban
Location: in the park in front of the Main Building
Standort: im Park vor dem Hauptgebäude

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Pásztor János / János Pásztor
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1938
Helye: a Főépület előtti parkban
Location: in the park in front of the Main Building
Standort: im Park vor dem Hauptgebäude

SZENCI MOLNÁR ALBERT

(Szenc, 1574. augusztus 30. – Kolozsvár, 1634. január 17.)
Református lelkész, nyelvtudós, filozófus, zsoltárköltő, egyházi író, műfordító. A református magyarság számára számos zsoltárfordítása, a Károlyi-biblia javított kiadása, Kálvin Institutiójának és a heidelbergi káté fordítása máig élő hagyaték.

ALBERT SZENCI MOLNÁR

(Szenc [Senec], August 30, 1574 – Kolozsvár [Cluj-Napoca], January 17, 1634)
Reformed pastor, linguist, philosopher, psalmist, ecclesiastical writer, translator. His psalm translations for Hungarians in the Reformed Church, the revised edition of the Károlyi Bible, and his translations of Calvin's Institutes and the Heidelberg Catechism represent a living legacy to this day.

ALBERT SZENCI MOLNÁR

(Senec [Szenc], 30. August 1574 – Cluj-Napoca /Kolozsvár/, 17. Januar 1634)
Reformierter Pastor, Sprachwissenschaftler, Philosoph, Psalmendichter, Kirchenschriftsteller, literarischer Übersetzer. Für das reformierten Ungartum sind seine Psalmenübersetzungen, die verbesserte Auflage der Károlyi-Bibel, die Übersetzung von Calvins Institutio und des Heidelberger Katechismus ein heute noch bestehendes Erbe.

PIHENŐ NŐ

A Főépület francia kertek mintájára készült, nyírott bokrokkal és sövényekkel díszített parkjában 1934-ben állították fel az első szobrokat. A park végső formáját azonban később nyerte el: a II. világháborút követően szökőkút került a medencébe, amelynek díszítésére a város hat újabb alkotást készíttetett: Ágat tartó nő, Fekvő férfi, Napozó férfi, Női akt, Pihenő nő, Vízbe nyúló fiú.

RESTING WOMAN

The first statues of the park in front of the Main Building, designed to resemble French gardens with its trimmed bushes and hedges, were erected in 1934. The park was completed, however, only later on: after World War II a fountain was installed in the pool and the city had six other statues made as its decoration: *Woman holding a branch, Reclining man, Sunbathing man, Female nude, Resting woman, Boy reaching into water.*

RUHENDE FRAU

1934 stellte man die ersten Statuen im Park des Hauptgebäudes, der nach den französischen Gärten mit getrimmter Sträucher- und Heckenverzierung gefertigt wurde, auf. Der Park bekam aber seine enggültige Form erst später: Nach dem Zweiten Weltkrieg wurde in dem Becken ein Springbrunnen errichtet, zur dessen Verzierung die Stadt sechs neueren Werk schaffen ließ: Einen Zweig haltende Frau, liegender Mann, ein Sonnenbad nehmender Mann, weiblicher Akt, Ruhende Frau, Ins Wasser reichender Knabe.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Varga Imre / Imre Varga
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1964
Helye: a Főépület előtti parkban
Location: in the park in front of the Main Building
Standort: im Park vor dem Hauptgebäude

FEKVŐ FÉRFI

Lásd a 18. oldalon.

RECLINING MAN

See on page 18.

LIEGENDER MANN

Siehe Seite 18

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Marton László / László Marton
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1965
Helye: a Főépület előtti parkban
Location: in the park in front of the Main Building
Standort: im Park vor dem Hauptgebäude

VÍZBE NYÚLÓ FIÚ

Lásd a 18. oldalon.

BOY REACHING INTO WATER

See on page 18.

INS WASSER REICHENDER KNABE

Siehe Seite 18

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Várady Sándor / Sándor Várady
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1964
Helye: a Főépület előtti parkban
Location: in the park in front of the Main Building
Standort: im Park vor dem Hauptgebäude

NŐI AKT

Lásd a 18. oldalon.

FEMALE NUDE

See on page 18.

WEIBLICHER AKT

Siehe Seite 18

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Radó Károly / Károly Radó
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1964
Helye: a Főépület előtti parkban
Location: in the park in front of the Main Building
Standort: im Park vor dem Hauptgebäude

ÁGAT TARTÓ NŐ

Lásd a 18. oldalon.

WOMAN HOLDING A
BRANCH

See on page 18.

EINEN ZWEIG HALTEN-
DE FRAU

Siehe Seite 18

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Madarassy Walter / Walter Madarassy
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1965
Helye: a Főépület előtti parkban
Location: in the park in front of the Main Building
Standort: im Park vor dem Hauptgebäude

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Ungvári Lajos / Lajos Ungvári
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1965
Helye: a Főépület előtti parkban
Location: in the park in front of the Main Building
Standort: im Park vor dem Hauptgebäude

NAPOZÓ FÉRFI

Lásd a 18. oldalon.

SUNBATHING MAN

See on page 18.

EIN SONNENBAD
NEHMENDER MANN

Siehe Seite 18

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Kisfaludi Stróbl Zsigmond
/ Zsigmond Kisfaludi Stróbl

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1926, 2016

Helye: a Főépület előtti téren

Location: in the square in front of the Main Building

Standort: auf dem Platz vor dem Hauptgebäude

TISZA ISTVÁN

(Geszt, 1861. április 22. –

Budapest, 1918. október 31.)

Magyar arisztokrata politikus, országgyűlési képviselő, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a Magyar Királyság miniszterelnöke 1903–1905 között és 1913–1917 között, a Képviselőház elnöke 1912–1913 között, valamint több alkalommal horvát–dalmát–szlavón tárca nélküli miniszter. Először 1926-ban állították fel Magyarországon első köztéri Tisza István ábrázolását a Klinikatelep előtt. A 2 méter 34 centiméter magas, 3 és fél mázsa súlyú bronzszobrot, Magyarországon első köztéri Tisza István ábrázolását a Klinikatelep előtt, majd néhány évtizeddel később, 1945-ben az intézmény saját hallgatói döntötték le. Jótét lelkek megmentették, rejtegették, majd újabb évtizedek elteltével, 2000. október 31-én – nem messze eredeti helyétől – ismét felállították. A Debreceni Egyetem Főépülete előtt a szobor ismételt felállítása 2016-ban történt meg.

ISTVÁN TISZA

(Geszt, April 22, 1861 –

Budapest, October 31, 1918)

Hungarian aristocrat, politician, Member of Parliament, member of the Hungarian Academy of Sciences, Prime Minister of the Kingdom of Hungary between 1903 and 1905 as well as 1913 and 1917, Chairman of the House of Representatives between 1912 and 1913, and minister without portfolio for Croatian–Dalmatian–Slavonic Affairs.

Hungary's first ever public statue of István Tisza was erected in 1926 in front of the Clinical Site. The 2 meters and 34 centimeters tall bronze statue with a weight of 350 kilograms was knocked down by students of the institution itself a few decades later, in 1945.

Some good souls rescued it, hid it, and after decades, on October 31, 2000, it was erected again not far from the original location. The statue was unveiled again in front of the Main Building of the University of Debrecen in 2016.

ISTVÁN TISZA

(Geszt, 22. April 1861 –

Budapest, 31. Oktober 1918)

Ungarischer aristokratischer Politiker, Parlamentsabgeordneter, Mitglied der Ungarischen Akademie der Wissenschaften, Ministerpräsident des Königreichs Ungarn zwischen 1903–1905 und 1913–1917, Vorsitzender des Abgeordnetenhauses zwischen 1912–1913, sowie mehrmals Minister für Kroatien–Dalmatien–Slawonien ohne Geschäftsbereich. Zum ersten Mal errichtete man 1926 die erste Darstellung von István Tisza auf dem öffentlichen Platz vor dem Klinikblock. Die 2,34 m hohe, 3,5 Zentner wiegende Bronzestatue war die erste Darstellung von István Tisza auf einem öffentlichen Platz, vor dem Klinikblock und wurde dann später, 1945, von den Studenten des Instituts selber umgeschlagen. Gute Menschen haben sie versteckt und dann mehrere Jahrzehnte später, am 31. Oktober 2000, unweit von ihrem ursprünglichen Standort wieder aufgestellt. Die Statue wurde erneut 2016 vor dem Gebäude der Universität Debrecen errichtet.

KLEBELSBERG KUNÓ

(Magyarpécska, 1875. november 13. – Budapest, 1932. október 11.)

Jogász, országgyűlési képviselő, művelődéspolitikus, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. 1917-től 1932-ig a Magyar Történelmi Társulat elnöke. 1914–1917 között adminisztratív, majd politikai államtitkár. 1921–1922 között belügyminiszter, 1922–1931 között vallás- és közoktatásügyi miniszter. Minisztersége idején, meghatározó támogatásával 1928–1932 között épült az Egyetem Főépülete, aminek alapkövének letételén és avatásán is részt vett. Szobrát a Debreceni Egyetem állíttatta, s azt 2018. május 15-én rendezett Klebelsberg-nap keretében avatták fel.

KUNÓ KLEBELSBERG

(Magyarpécska [Pecica], November 13, 1875 – Budapest, October 11, 1932)

Lawyer, Member of Parliament, educational policy-maker, member of the Hungarian Academy of Sciences. Chair of the Hungarian historical society from 1917 to 1932. Between 1914 and 1917 administrative, then political state secretary. Between 1921 and 1922 Minister of the Interior, from 1922 to 1931 Minister of Religion and Public Education. The Main Building of the University was built between 1928 and 1932 during his term as minister and with his considerable support. He was also present when the foundation stone of the building was laid and when the new building was inaugurated. His statue was erected by the University of Debrecen and was unveiled on May 15, 2018 as part of the Klebelsberg Day celebrations.

KUNÓ KLEBELSBERG

(Pecica [Magyarpécska], 13. November 1875 – Budapest, 11. Oktober 1932)

Jurist, Parlamentsabgeordneter, Bildungspolitiker, Mitglied der Ungarischen Akademie der Wissenschaften. Von 1917 bis 1932 Vorsitzender der Ungarischen Historischen Gesellschaft. Zwischen 1914–1917 administrativer, danach politischer Staatssekretär. Zwischen 1921–1922 Innenminister, zwischen 1922–1931 Minister für Religion- und Unterrichtswesen. Während seiner Amtszeit als Minister wurde das Hauptgebäude der Universität mit seiner bedeutenden Unterstützung zwischen 1928–1932 erbaut, er nahm auch an dessen Grundsteinlegung und Einweihung teil. Seine Statue ließ die Universität Debrecen errichten, sie wurde im Rahmen des Klebelsberg-Tages am 15. Mai 2018 eingeweiht.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Juha Richárd / Richárd Juha

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2018

Helye: a Főépület előtti téren

Location: in the square in front of the Main Building

Standort: auf dem Platz vor dem Hauptgebäude

1956-OS EMLÉKMŰ

Az óriási tövisekkel megformázott, egyetlen szál rózsza az '56-os egyetemista fiatalok egykori gyülekezőhelyén áll. Az emlékmű minden része, a plasztika és a posztamens is carrarai márványból készült.

1956 MEMORIAL

A single rose formed with giant thorns stands at the meeting place of university students in 1956. All parts of the sculpture, including its base, were made of Carrara marble.

DENKMAL VON 1956

Die aus riesigen Dornen gebildeten einzelnen Rosen steht am Sammelplatz, an dem sich damals die jungen Universitätsstudenten von 1956 versammelten. Alle Teile des Denkmals, samt Plastik und Postament bestehen aus Marmor aus Carrara.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Melocco Miklós / Miklós Melocco
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2003
Helye: az Egyetemi templom előtt
Location: in front of the University Church
Standort: vor der Universitätskirche

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Gaál Tamás / Tamás Gaál
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2008
Helye: a Kossuth Lajos Kollégiumnál
Location: at the Lajos Kossuth Dormitory
Standort: an dem Kossuth Lajos Kollegium

FOLYAMATOS
KAPCSOLAT

CONTINUOUS
CONTACT

STÄNDIGE
VERBINDUNG

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Kallós Ede / Ede Kallós
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1940
Helye: a Botanikus Kertben
Location: Botanical Garden
Standort: im Botanischen Garten

DIÓSZEGI SÁMUEL ÉS FAZEKAS MIHÁLY

Diószegi Sámuel
(Debrecen, 1761. január 5. –
Debrecen, 1813. augusztus 2.)
Református lelkész, költő, botanikus.

Fazekas Mihály
(Debrecen, 1766. január 6. –
Debrecen, 1828. február 23.)
Költő, botanikus. A Ludas Matyi szer-
zője. Fazekas és sógora, Diószegi kö-
zös munkája a „Magyar füvészkönyv,
mely a két magyar hazában találtat-
ható növényeknek megismerésére
vezet, a Linné alkotmánya szerint.”

SÁMUEL DIÓSZEGI AND MIHÁLY FAZEKAS

Sámuel Diószegi
(Debrecen, January 5, 1761 –
Debrecen, August 2, 1813)
Reformed pastor, poet, botanist.

Mihály Fazekas
(Debrecen, January 6, 1766 –
Debrecen, February 23, 1828)
Poet, botanist. Author of the epic
poem “Ludas Matyi.”
Fazekas and his brother-in-law
Diószegi jointly published the
“Hungarian Herbal, leading to
acquaintance with plants in the two
Hungarian homelands according to
Linné’s taxonomy.”

SÁMUEL DIÓSZEGI UND MIHÁLY FAZEKAS

Sámuel Diószegi
(Debrecen, 5. Januar 1761 –
Debrecen, 2. August 1813)
Reformierter Pastor, Dichter, Botani-
ker.

Mihály Fazekas
(Debrecen, 6. Januar 1766 –
Debrecen, 23. Februar 1828)
Dichter, Botaniker. Autor des Witz-
blattes Ludas Matyi.
Das gemeinsame Werk von Fazekas
und seinem Schwager, Diószegi ist
das „Ungarische Botanikbuch, das
zur Kenntnis der in den zwei unga-
rischen Vaterländern befindlichen
Pflanzen führt, nach dem Grundge-
setz von Linné.”

FEKVŐ NŐ

(Heverő női akt)

A műalkotás kő anyag(okból) készült.

RESTING WOMAN

(Resting female nude)

The work of art was made of stone material(s).

LIEGENDE FRAU

(Liegender weiblicher Akt)

Das Kunstwerk wurde aus Steinmaterial(ien) gefertigt.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Kutas László / László Kutas

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1968

Forrás / Source / Quelle: <https://www.kozterkep.hu/3637/fekvo-no>

(Egy másik forrás szerint az az alkotás ideje 1965. / According to another source the date of creation is 1965. / Laut einer anderen

Quelle ist das Datum der Entstehung 1965.

<http://www.dbvk.hu/szoborpark/index.php?do=show&id=187>)

Helye: a Kossuth Lajos Kollégium előtti parkban

Location: the park in front of the Lajos Kossuth Dormitory

Standort: im Park vor dem Kossuth Lajos Kollegium

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Juha Richárd / Richárd Juha

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2015

Helye: a Sporttudományi Oktatóközpont előtt

Location: in front of the Sports Science Educational Center

Standort: neben dem Bildungszentrum der Sportwissenschaft

BUZÁNSZKY JENŐ

(Újdombóvár, 1925. május 4. –

Esztergom, 2015. január 11.)

49-szeres válogatott labdarúgó, az Aranycsapat legendás hátvédje, olimpiai bajnok, Európa Kupa-győztes, világbajnoki ezüstérmes labdarúgó, a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club (DEAC) örökös elnöke.

JENŐ BUZÁNSZKY

(Újdombóvár, May 4, 1925 –

Esztergom, January 11, 2015)

Legendary fullback of the Golden Team with 49 appearances in the Hungarian national team, Olympic champion, winner of the Europa Cup, silver medalist of the world championship, honorary chairman of the Debrecen University Athletic Club (DEAC).

JENŐ BUZÁNSZKY

(Újdombóvár, 4. Mai 1925 –

Esztergom, 11. Januar 2015)

49-facher Nationalspieler, legendärer Verteidiger des Goldenen Teams, Olympiasieger, Europapokal-Sieger, Weltmeisterschaft-Silbermedaillengewinner-Fußballspieler, ewiger Vorsitzender des Athletikklubs der Universität Debrecen (DEAC).

NYIRKOS ISTVÁN

(Sátoraljaújhely, 1933. –
Debrecen, 2013. május 2.)

A magyar és a finn–ugor nyelvészet kutatója, egyetemi tanár, tanszékvezető, rektorhelyettes. Több éven át a Helsinki Egyetemen a magyar nyelv lektora. Hallgató korában a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club (DEAC) labdarúgója volt, később a DEAC örökös elnöke lett. Munkájáért megkapta a Finn Akadémia emlékérmét és a Finn Oroszlán Lovagrend Parancsnoki Fokozatát, illetve a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét.

ISTVÁN NYIRKOS

(Sátoraljaújhely, 1933 –
Debrecen, May 2, 2013)

Scholar of Hungarian and Finno-Ugric linguistics, full professor, department chair, vice-rector. For several years the Hungarian language teacher of the University of Helsinki. A football player of Debrecen University Athletic Club (DEAC) while he was a student, later honorary president of DEAC.

As an acknowledgement of his work, he received the commemorative medal of the Finnish Academy and the Commander rank of the Order of the Lion of Finland, as well as the Knight's Cross of the Hungarian Order of Merit.

ISTVÁN NYIRKOS

(Sátoraljaújhely, 1933 –
Debrecen, 2. Mai 2013)

Forscher der ungarischen und finno-ugrischen Linguistik, Universitätsprofessor, Lehrstuhlleiter, Vizerektor. Lektor der ungarischen Sprache während mehreren Jahren an der Universität Helsinki. Als Student war er Fußballspieler des Athletikklubs der Universität Debrecen (DEAC), später der ewige Vorsitzende des DEAC. Für seine Arbeit erhielt er die Erinnerungsmedaille der finnischen Akademie, Komtur des Ordens des Löwen von Finnland, beziehungsweise das Kleinkreuz des Verdienstordens der Ungarischen Republik.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Juha Richárd / Richárd Juha

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2016

Helye: a Sporttudományi Oktatóközpont mellett

Location: next to the Sports Science Educational Center

Standort: vor dem Bildungszentrum der Sportwissenschaft

REPÜL A NEHÉZ KŐ

A vörös „malomkő” lyukas hengere, a magaslatról nekiiramodva épp az út tengelyében, az épület előtt, a lejtő alján állapodott meg!

THE HEAVY STONE FLIES

The red “millstone” with a hole in the middle, rushing from the heights came to a halt in the axis of the road, in front of the building, at the bottom of the slope.

ACH, DER STEIN, ER FLIEGT WOHL

Die hohle Rolle des roten „Mühlsteins” hält von der Höhe stürzend gerade in der Achse des Wegs vor dem Gebäude am Grunde des Hangs an!

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: **Pecsenye Béla / Béla Pecsenye**
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: **2021**
Helye: **a Learning Center előtt**
Location: **in front of the Learning Center**
Standort: **vor dem Learning Center**

VÁLTOZÁSOK

A színes „oszloperdő” elemei a város színeit viselik. A négyzetes oszlopok oldalanként váltakozva, kék-sárga színűek. A sétálónak érzéki csalódást okoz, hogy a színes „oszloperdő” dinamikusabban változónak látszik a kontrasztos, közeli színek-formák miatt, mint a kevésbé hangsúlyos színű-kontúrú környezete!

CHANGES

The elements of the colorful “pillar forest” boast in the colors of the city. The square columns have alternating blue and yellow colors on the different sides this way creating an optical illusion for those walking by as the colorful “pillar forest” appears to be more dynamically changing due to its contrasting, close colors and forms than its environment with less prevalent colors and contours.

VERÄNDERUNGEN

Die Elemente des farbigen „Säulenwaldes” tragen die Farben der Stadt. Die Seiten der quadratischen Säulen sind abwechselnd blau-gelb gefärbt. Beim Spaziergänger bringt es die optische Täuschung hervor, dass der farbige Säulenwald durch die kontrastreichen, sich nahestehenden Farben-Formen dynamischer zu sein scheint als sein Umfeld mit weniger Betonung der Farbe und der Kontur!

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: **Pecsenye Béla / Béla Pecsenye**
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: **2021**
Helye: **a Learning Center előtt**
Location: **in front of the Learning Center**
Standort: **vor dem Learning Center**

ALKIMISTÁK

A hét emberalak kémikusokat ábrázol – egy részüket „munkaeszközükkel”. Az alakok szoborszerűen emelkednek ki az előcsarnok déli falának síkjából.

ALCHEMISTS

The seven human figures depict chemists – some of them with their “working tools”.

The figures rise out of the plane of the southern wall of the hall in a statue-like manner.

ALCHIMISTEN

Die sieben Menschengestalten stellen Chemiker dar – manche mit ihrem „Arbeitszeug”. Die Gestalten ragen statuenähnlich aus der Oberfläche der Südwand der Vorhalle heraus.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Kiss Sándor / Sándor Kiss
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1976
Helye: a Kémiai Épületben
Location: Chemistry Building
Standort: im Gebäude Chemie

**KRÓMACÉL
KOMPOZÍCIÓ**
A műalkotás krómacél anyag(ok)ból készült, térforma kompozíció.

**STAINLESS STEEL
COMPOSITION**
The work of art was made using stainless steel material(s) creating a spatial composition.

**CHROMSTAHL-
KOMPOSITION**
Das Kunstwerk wurde aus Chromstahl-Material(ien) gefertigt, eine Komposition aus räumlicher Form.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Segesdi György / György Segesdi
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1972
Helye: a Kémiai Épület előtt
Location: Chemistry Building
Standort: vor dem Gebäude Chemie

PROFESSZOR

A szobor a katalógusokban ezen a címen szerepel, de köztudottan Hatvani István (Rimaszombat, 1718. november 21. – Debrecen, 1786. november 16.), a Debreceni Református Kollégium neves professzorának emlékét örökíti meg. Hatvani István lelkész, matematikus, sokoldalú természettudós, gyógyító orvos, igazi polihisztor volt. Hazánkban elsőként mutatott be előadási kísérleteket, s ezek szerezték számára az ördögösség hírért. Jókai Mór szerint ő a „magyar Faust”.

PROFESSOR

The statue is included in the catalogues under this name but it is widely known that it commemorates the renowned professor István Hatvani (Rimaszombat [Rimavská Sobota], November 21, 1718 – Debrecen, November 16, 1786) of the Debrecen Reformed College. István Hatvani was a pastor, mathematician, versatile naturalist, physician, and true polymath. He was the first in Hungary to include experiments in his presentations earning him his fame for devilishness. According to Hungarian writer Mór Jókai he was the “Hungarian Faust”.

PROFESSOR

Die Statue wird in den Katalogen unter diesem Titel aufgeführt, aber sie gedenkt – wie allgemein bekannt ist – des namhaften Professors des Reformierten Kollegiums Debrecen, István Hatvani (Rimavská Sobota [Rimaszombat], 21. November 1718 – Debrecen, 16. November 1786). István Hatvani war Pastor, Mathematiker, vielseitiger Naturwissenschaftler, heilender Arzt, ein wahrer Polyhistor. Er war in Ungarn der erste, der im Rahmen von Vorstellungen Experimente machte, womit er den Ruf der Teufelei erwarb. Laut Mór Jókai war er der „ungarische Faust”.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Varga Imre / Imre Varga
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1971
Helye: a Főépület nyugati oldalán
Location: at the western side of the Main Building
Standort: auf der Westseite des Hauptgebäudes

KOSSUTH LAJOS

(Monok, 1802. szeptember 19. –

Torino, 1894. március 20.)

Magyar államférfi, a Batthyány-

kormány pénzügyminisztere, a

Honvédelmi Bizottmány elnöke,

Magyarország kormányzó-elnöke.

A magyar szabadságharc szellemi

vezére, vezető politikusa.

LAJOS KOSSUTH

(Monok, September 19, 1802 –

Turin, March 20, 1894)

Hungarian statesman, Minister of

Finance in the Batthány government,

the President of the National

Defense Committee, Governing

president of Hungary.

The intellectual leader and key

politician of the Hungarian war of

independence.

LAJOS KOSSUTH

(Monok, 19. September 1802 –

Torino, 20. März 1894)

Ungarischer Staatsmann, Finanz-

minister der Batthyány-Regierung,

Präsident des Landesverteidigungs-

ausschusses, Gouverneur-Präsident

von Ungarn. Der geistige Führer und

führende Politiker des ungarischen

Freiheitskampfes.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Pándi Kiss János / János Pándi Kiss

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1961

Helye: a Főépület Aulájában

Location: Assembly Hall of the Main Building

Standort: in der Aula des Hauptgebäudes

NAGYERDEI CAMPUS

NAGYERDEI CAMPUS

CAMPUS NAGYERDŐ

PROFESSZOROK

A művész két tudós-orvos bronzfigurájában mintázta meg a mester és tanítvány kettősét. A bronzfigurákat körbevevő krómacéllal borított oszlopok jelképezhetik a tudomány csarnokát vagy égbe törő formájukkal utalhatnak a modern orvostudomány jelentőségére.

PROFESSORS

The artist represented the master and student relationship in the bronze figure of two scholar-doctors. The columns covered in stainless steel and surrounding the bronze statues may represent the hall of science or with their form reaching for the sky they may refer to the significance of modern medicine.

PROFESSOREN

Der Künstler goss den Zweier des Meisters und des Gelehrten in eine Bronzefigur von zwei Wissenschaftler-Ärzten. Die mit Chromstahl gedeckten Säulen um die Bronzefiguren herum dürften die Halle der Wissenschaft oder durch ihre himmelhohe Form die Bedeutung der modernen Wissenschaft symbolisieren.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Varga Imre

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1984

Helye: a Klinikai Központ Elnöki Hivatal épülete előtt

Location: in front of the Office of the President of the Clinical Center

Standort: vor dem Gebäude der Präsidialverwaltung des Klinikzentrums

KENÉZY GYULA

(Hajdúszoboszló, 1860. január 4. – Debrecen, 1931. november 26.)
Szülész-nőgyógyász orvos, egyetemi tanár, a Szülészeti Klinika első igazgatója. Rektor, a Debreceni Tudományegyetem díszdoktora, a Bábaképző intézet alapító igazgatója. Fontos szerepe volt az egyetem, majd az orvoskar létrejöttében, annak első dékánja volt.

GYULA KENÉZY

(Hajdúszoboszló, January 4, 1860 – Debrecen, November 26, 1931)
Obstetrician and gynecologist, full professor, the first director of the Obstetrics Clinic. Rector, honorary doctor of the University of Debrecen, Founding director of the midwife training institute. He played a key role in the foundation of the university and the faculty of medicine, serving as the first dean of the latter.

GYULA KENÉZY

(Hajdúszoboszló, 4. Januar 1860 – Debrecen, 26. November 1931)
Arzt für Geburtshilfe und Gynäkologie, Universitätsprofessor, erster Direktor der Klinik für Geburtshilfe. Rektor, Ehrendoktor der Universität Debrecen, Gründungsdirektor des Instituts für Hebammen-Ausbildung. Er spielte eine relevante Rolle bei der Gründung der Universität, dann bei der der medizinische Fakultät, er war deren erster Dekan.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Györfi Sándor / Sándor Györfi
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2013
Helye: a Kenézy-villa (ma Orvostörténeti Gyűjtemény épülete) előtt
Location: in front of the Kenézy Villa
(today the building of the Medical History Collection)
Standort: vor der Kenézy-Villa
(heutzutage das Gebäude der Medizinhistorischen Sammlung)

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Patzó Pál / Pál Patzó
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1925
Helye: a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán
Location: at the Maternity and Gynecology Clinic
Standort: an der Klinik für Geburtshilfe und Gynäkologie

KENÉZY GYULA

(Hajdúszoboszló, 1860. január 4. – Debrecen, 1931. november 26.)
Lásd a 46. oldalon.

GYULA KENÉZY

(Hajdúszoboszló, January 4, 1860 – Debrecen, November 26, 1931)
See on page 46.

GYULA KENÉZY

(Hajdúszoboszló, 4. Januar 1860 – Debrecen, 26. November 1931)
Siehe Seite 46.

KENÉZY GYULA

(Hajdúszoboszló, 1860. január 4. –
Debrecen, 1931. november 26.)
Lásd a 46. oldalon.

GYULA KENÉZY

(Hajdúszoboszló, January 4, 1860 –
Debrecen, November 26, 1931)
See on page 46.

GYULA KENÉZY

(Hajdúszoboszló, 4. Januar 1860 –
Debrecen, 26. November 1931)
Siehe Seite 46.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Juha Richárd / Richárd Juha
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2008
Helye: a Kenézy-villában
Location: in the Kenézy Villa
Standort: in der Kenézy-Villa

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Mikus Sándor / Sándor Mikus
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1974
Helye: a Kenézy-villa mellett
Location: next to the Kenézy Villa
Standort: vor dem Kenézy-Villa

SEGNER JÁNOS

(Pozsony, 1704. október 9. –
Halle, 1777. október 5.)
Természettudós, matematikus, or-
vos, fizikus, kémikus, csillagász. Két-
két évtizedig a göttingeni és a hallei
egyetem professzora volt. A mete-
orológiai történet őt tekinti a mate-
matikai meteorológia megalapító-
jának. Találmánya, a Segner-kerék,
a mai turbinák őse.

JÁNOS SEGNER

(Pozsony [Bratislava] October 9,
1704 – Halle, October 5, 1777)
Naturalist, mathematician, physi-
cian, physicist, chemist, astrono-
mer. He worked as a professor at the
University of Göttingen and Halle
for two decades at each institution.
Scholars in the history of meteorol-
ogy consider him to be the founder
of mathematical meteorology. His
invention, the Segner wheel, is the
ancestor of today's turbines.

JÁNOS SEGNER

(Bratislava [Pozsony], 9. Oktober
1704 – Halle, 5. Oktober 1777)
Naturwissenschaftler, Mathematiker,
Arzt, Physiker, Chemiker, Astronom.
Er war je zwei Jahrzehnten lang
Professor an den Universitäten Göt-
tingen und Halle. Die Meteorologie-
geschichte sieht ihn als Gründer der
mathematischen Meteorologie an.
Seine Erfindung, das Segner-Rad, ist
ein Vorfahr der heutigen Turbinen.

ÁRVAY SÁNDOR

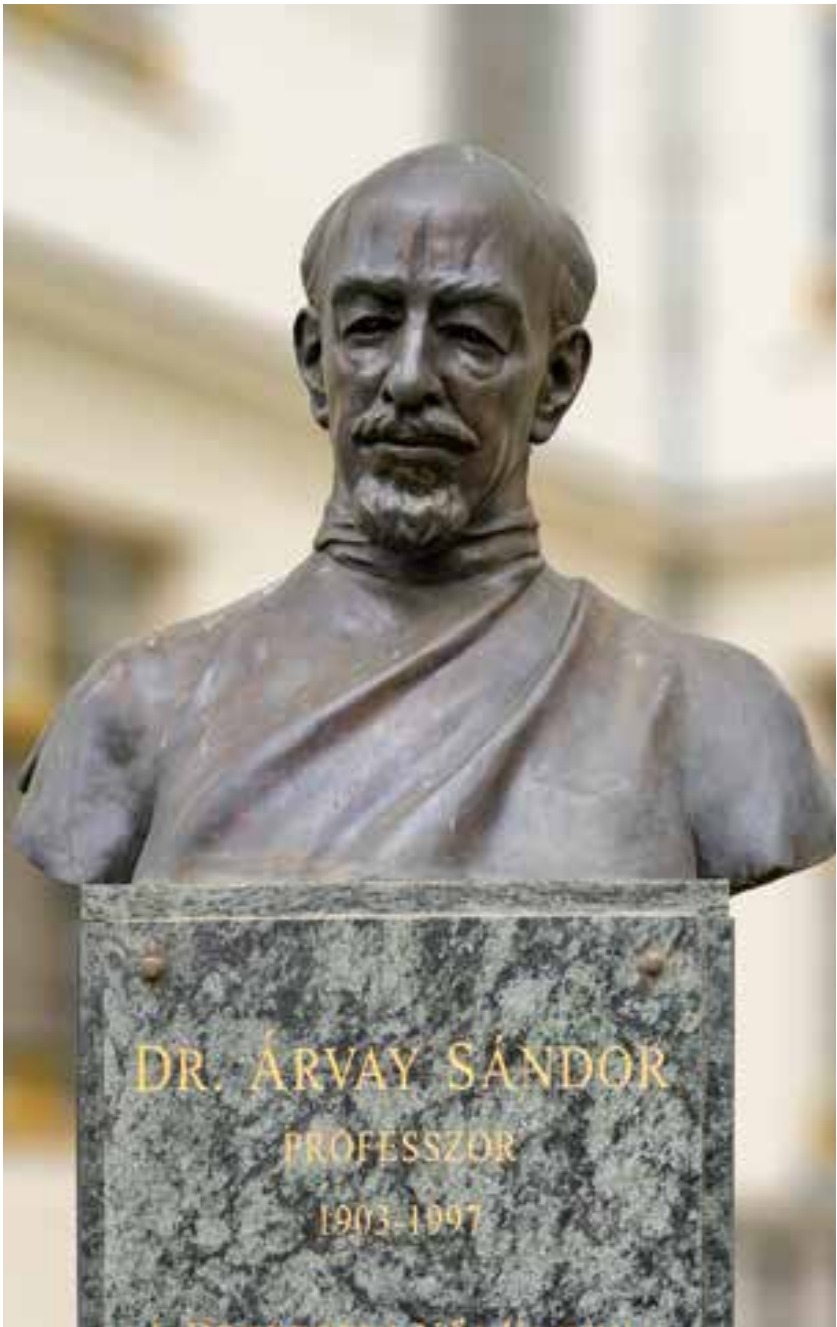
(Debrecen, 1903. április 16. – Pécs, 1997. június 15.)
Szülészprofesszor, a Debreceni Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika egykori igazgatója, a nőgyógyászati hormonkezelés magyarországi bevezetője.

SÁNDOR ÁRVAY

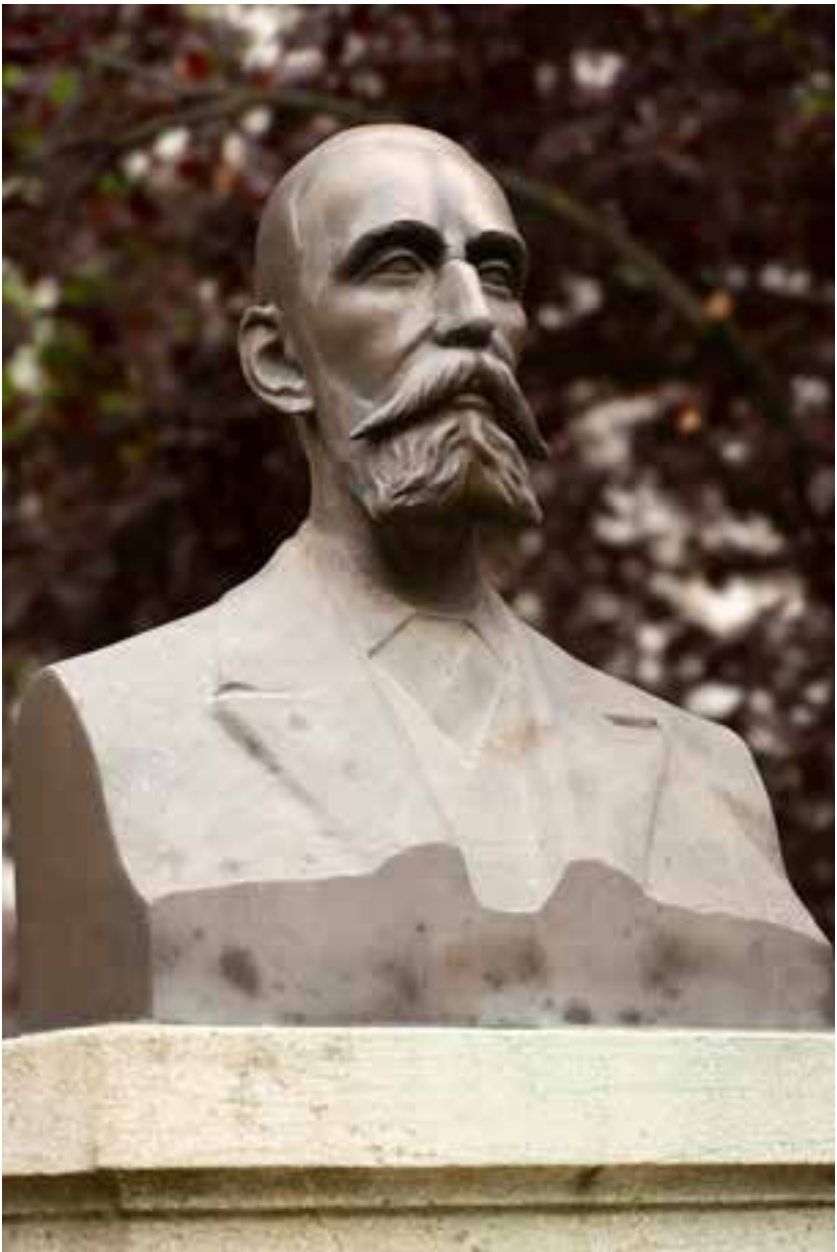
(Debrecen, April 16, 1903 – Pécs, June 15, 1997)
Professor of obstetrics, Director of the University of Debrecen Obstetrics and Gynecology Clinic, the pioneer of gynecological hormone therapy in Hungary.

SÁNDOR ÁRVAY

(Debrecen, 16. April 1903 – Pécs, 15. Juni 1997)
Professor der Geburtshilfe, ehemaliger Direktor der Klinik für Geburtshilfe und Gynäkologie, er führte die gynäkologische Hormonbehandlung in Ungarn ein.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Ecsedi Zsolt / Zsolt Ecsedi
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2017
Helye: a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika előtt
Location: in front of the Obstetrics and Gynecology Clinic
Standort: vor der Klinik für Geburtshilfe und Gynäkologie

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Patzó Pál és Györfi Sándor / Pál Patzó and Sándor Györfi/ Pál Patzó und Sándor Györfi
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2008
Helye: a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika előtti parkban
Location: in the park in front of the Obstetrics and Gynecology Clinic
Standort: im Park vor der Klinik für Geburtshilfe und Gynäkologie

KÉZMÁRSZKY TIVADAR

(Szepesváralja, 1842. május 2. – Budapest, 1902. május 18.)
Orvos-sebészdoktor, nőgyógyász, szülésmester, egyetemi tanár. Budapesten Bábaképző Intézetet alapított.

TIVADAR KÉZMÁRSZKY

(Szepesváralja [Spišské Podhradie], May 2, 1842 – Budapest, May 18, 1902)
Physician–surgeon, gynecologist, master obstetrician, full professor. He founded a midwifery training institute in Budapest.

TIVADAR KÉZMÁRSZKY

(Spišské Podhradie [Szepesváralja], 2. Mai 1842 – Budapest, 18. Mai 1902)
Arzt, Chirurg, Gynäkologe, Meister der Geburtshilfe, Universitätsprofessor. Er gründete ein Institut für Hebammen–Ausbildung in Budapest.

SEMMELWEIS IGNÁC

(Buda, Tabán, 1818. július 1. –
Bécs–Döbling, 1865. augusztus 13.)
Orvos, egyetemi tanár, „az anyák
megmentője”, a gyermekági láz
okának felismerője, a klórmészol-
datos kézmosás, ennek alapján az
aszepszis bevezetője a kórházi szü-
lészetben.

IGNÁC SEMMELWEIS

(Buda, Tabán, July 1, 1818 –
Vienna–Döbling, August 13, 1865)
Physician, full professor, the “savior
of mothers”, the person who
recognized the cause of puerperal
fever, he introduced hand washing
with chloral lime solution and thus
asepsis at hospital maternity wards.

IGNÁC SEMMELWEIS

(Buda, Tabán, 1. Juli 1818 –
Bécs–Döbling, 13. August 1865)
Arzt, Universitätsprofessor, der „Ret-
ter der Mütter”, er erkannte die Ur-
sache des Kindbettfiebers, er führte
das Händewaschen mit Chlorkalk-
lösung, darauf basierend die Asep-
sis in der Krankenhaus–Geburtshilfe
ein.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Lakatos Aranka / Aranka Lakatos
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2008
Helye: a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika előtti parkban
Location: in the park in front of the Obstetrics and Gynecology Clinic
Standort: im Park vor der Klinik für Geburtshilfe und Gynäkologie

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Györfi Sándor / Sándor Györfi
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2011
Helye: a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika előtt
Location: in front of the Obstetrics and Gynecology Clinic
Standort: vor der Klinik für Geburtshilfe und Gynäkologie

ANYA GYERMEKÉVEL

A Bem téren felállított országzászló talapzatán állt egykor a szobor. 1945-ben a Klinikára menekítették a megsemmisülés elől.

MOTHER WITH HER CHILD

The statue used to stand on the pedestal of the national flag erected on Bem Square. In 1945 it was moved to the Clinic to save it from destruction.

MUTTER MIT IHREM KIND

Die Statue stand einst auf dem Podium der auf dem Bem Platz aufgestellten Landesfahne. Sie wurde 1945 zur Vermeidung ihrer Zerstörung in die Klinik in Sicherheit gebracht.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Nagy Sándor János / Sándor János Nagy
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1939
Helye: a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika épületében
Location: in the Obstetrics and Gynecology Clinic building
Standort: Im Gebäude der Klinik für Geburtshilfe und Gynäkologie

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Rigasz Hondromatidisz / Rigas Hondromatidis
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1978
Helye: a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika épületében
Location: in the Obstetrics and Gynecology Clinic building
Standort: im Gebäude der Klinik für Geburtshilfe und Gynäkologie

VÁRANDÓS
Az életnagyságú szobrot a Szülészeti Klinika előcsarnokában helyezték el.

PREGNANT
The life-size statue was placed in the hall of the Obstetrics Clinic.

SCHWANGERE
Die lebensgroße Statue wurde in der Vorhalle der Klinik für Geburtshilfe aufgestellt.

VERZÁR GYULA

(Gyulafehérvár, 1886. március 22. – Debrecen, 1960. június 18.)

Fül-orr-gégész, egyetemi tanár, rektor, az orvostudományok kandidátusa, a DOTE honoris causa doktora. A Fül-orr-gége osztály megszervezője, majd a klinika igazgatója.

GYULA VERZÁR

(Gyulafehérvár [Alba Iulia], March 22, 1886 – Debrecen, June 18, 1960)

Otorhinolaryngologist, full professor, rector, candidate of sciences in medicine, honorary doctor of the Medical University of Debrecen. Organizer of the Otorhinolaryngology Department and the director of the clinic.

GYULA VERZÁR

(Alba Iulia [Gyulafehérvár], 22. März 1886 – Debrecen, 18. Juni 1960)

Facharzt für HNO, Universitätsprofessor, Rektor, Kandidat der medizinischen Wissenschaften, Doktor Honoris Causa der DOTE. Organisator der HNO-Abteilung, dann Direktor der Klinik.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Pózner Gábor / Gábor Pózner

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2006

Helye: a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika épületében

Location: in the building of the Otorhinolaryngology and Head and Neck Surgery Clinic

Standort: im Gebäude der Klinik für HNO und Kopf-und-Hals-Chirurgie

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Józsa Lajos / Lajos Józsa

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1984

Helye: a Fogorvostudományi Kar régi homlokzata
(a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika felőli oldal)

Location: Old facade of the Faculty of Dentistry
(the side of the Otorhinolaryngology and Head and Neck Surgery Clinic)

Standort: alte Fassade der Fakultät für Zahnmedizin
(Auf der Seite der Klinik für HNO und Kopf-und-Hals-Chirurgie)

NONFIGURATÍV PLASZTIKA

A műalkotás mészko anyag(ok)ból készült, térforma.

NONFIGURATIVE SCULPTURE

The work of art is a spatial composition made of limestone material(s).

NONFIGURATIVE PLASTIK

Das Kunstwerk ist aus Kalksteinmaterial(ien) gefertigt, es ist eine räumliche Form.

NYÚJTÓZKODÓ NŐ

A figura megformálásánál az érdekes testhelyzetre, a test feszülő ellentétes mozgására koncentrált a művész.

STRETCHING WOMAN

When creating this figure, the artist focused on a peculiar posture, the body's tense and opposing movement.

SICH STRECKENDE FRAU

Bei der Formgebung der Figur konzentrierte sich der Künstler auf die interessante Körperlage, die gespannte entgegengesetzte Bewegung des Körpers.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Vigh Tamás / Tamás Vigh
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1962
Helye: a West Hostel előtt
Location: in front of the West Hostel
Standort: vor dem West Hostel

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Kövér József / József Kövér
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2013
Helye: az I. sz. Belgyógyászati Klinika előtt
Location: in front of Internal Medicine Clinic I
Standort: vor der Klinik für Innere Medizin Nr. I

FORNET BÉLA

(Párizs, 1890. március 31. – Debrecen, 1966. június 21.)
Orvos, egyetemi tanár, rektor, az orvostudományok kandidátusa. Nagy műveltségű, humanista tudós orvos volt, a debreceni egyetemi belgyógyászat megteremtője.

BÉLA FORNET

(Paris, March 31, 1890 – Debrecen, June 21, 1966)
Physician, full professor, rector, candidate of sciences in medicine. He was a highly-educated, humanist scholar and physician, the founder of university-level internal medicine in Debrecen.

BÉLA FORNET

(Paris, 31. März 1890 – Debrecen, 21. Juni 1966)
Arzt, Universitätsprofessor, Rektor, Kandidat der medizinischen Wissenschaften. Er war ein hochgebildeter, humanistischer Wissenschaftler, Schöpfer der Innere Medizin der Universität Debrecen.

SZABÓ GÁBOR

(Sárospatak, 1927. január 2. – Debrecen, 1996. december 14.)
Orvos-biológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, az orvostudományok kandidátusa, az orvostudományok doktora, rektor. Debrecenben megszervezte az általános és az orvosi genetika, orvosi biológia oktatását. A Magyar Humángenetikai Társaság alapító elnöke. A Debreceni Akadémiai Bizottság elnöke.

GÁBOR SZABÓ

(Sárospatak, January 2, 1927 – Debrecen, December 14, 1996)
Physician-biologist, full professor, member of the Hungarian Academy of Sciences, candidate of sciences in medicine, doctor of sciences in medicine, rector. He organized the education of general and medical genetics, medical biology in Debrecen. The founding president of the Hungarian Society of Human Genetics. Chair of the Debrecen Committee of the Academy.

GÁBOR SZABÓ

(Sárospatak, 2. Januar 1927 – Debrecen, 14. Dezember 1996)
Arzt und Biologe, Universitätsprofessor, Mitglied der Ungarischen Akademie der Wissenschaften, Kandidat der medizinischen Wissenschaften, Doktor der medizinischen Wissenschaften, Rektor. Er organisierte den Unterricht der generellen und medizinischen Genetik, der Biomedizin. Gründer und Vorsitzender der Ungarischen Gesellschaft für Humangenetik. Vorsitzender des Debrecener Akademischer Ausschusses.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Juha Richárd / Richárd Juha
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2020
Helye: a Belgyógyászati Intézet parkjában
Location: in the park of the Internal Medicine Institute
Standort: im Park des Instituts für Innere Medizin

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Patzó Pál / Pál Patzó
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1927
Helye: a Gyermekgyógyászati Klinika épületében
Location: in the building of the Pediatrics Clinic
Standort: im Gebäude der Klinik für Pädiatrie

SZONTÁGH FÉLIX

(Lőcse, 1859. december 18. – Debrecen, 1929. november 6.)
Gyermeckorvos, egyetemi tanár. Egyike azoknak, akik bizonyították a skarlát allergiás tényezőit.

FÉLIX SZONTÁGH

(Lőcse [Levoča], December 18, 1859 – Debrecen, November 6, 1929)
Pediatrician, full professor. One of the people to prove the allergic factors of scarlet fever.

FÉLIX SZONTÁGH

(Levoča [Lőcse], 18. Dezember 1859 – Debrecen, 6. November 1929)
Kinderarzt, Universitätsprofessor. Er war einer derjenigen, die die allergischen Faktoren des Scharlachs nachwies.

SZOPTATÓ ANYA

BREASTFEEDING MOTHER

STILLENDE MUTTER

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: **Patzó Pál / Pál Patzó**
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: **1925**
Helye: **a Gyermekgyógyászati Klinika épületében**
Location: **in the building of the Pediatrics Clinic**
Standort: **im Park des Instituts für Innere Medizin**

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: **Medgyessy Ferenc / Ferenc Medgyessy**
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: **1956**
Helye: **a Gyermekgyógyászati Klinika épületében**
Location: **in the building of the Pediatrics Clinic**
Standort: **im Gebäude der Klinik für Pädiatrie**

PIHENŐ LÁNYKA

Medgyessy Ferenc ezt a szobrát (is) többféle méretben és anyagban is elkészítette. A 140 cm-es márványba faragott lánykát 1956-ban helyezték el a Gyermekklinika előcsarnokában.

RESTING GIRL

Péter Medgyessy created this statue (similarly to others) in several sizes and materials. The girl carved into a 140 cm marble piece was unveiled in the hall of the Pediatrics Clinic in 1956.

RUHENDES MÄDCHEN

Ferenc Medgyessy fertigte (auch) diese Statue seiner in mehreren Größen und aus mehreren Materialien hergestellten Serie. Das in Marmor gehauene 140 cm hohe Mädchen wurde 1956 in der Vorhalle der Kinderklinik aufgestellt.

ELISCHER GYULA

(Budapest, 1875. február 28. –
Budapest, 1929. december 16.)
Röntgenológus, a debreceni Radio-
lógiai Klinika alapítója, egyetemi
tanár, dékán.

GYULA ELISCHER

(Budapest, February 28, 1875 –
Budapest, December 16, 1929)
X-ray specialist, founder of the Ra-
diology Clinic in Debrecen, full pro-
fessor, dean.

GYULA ELISCHER

(Budapest, 28. Februar 1875 –
Budapest, 16. Dezember 1929)
Röntgenologe, Gründer der Klinik für
Radiologie, Universitätsprofessor,
Dekan.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Kövér József / József Kövér
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2015
Helye: az Onkoradiológiai Klinika előtt
Location: in front of the Oncoradiology Clinic
Standort: vor der Klinik für Onkoradiologie

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Lakatos Aranka / Aranka Lakatos
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2007
Helye: a Debreceni Klinikai Szoborparkban
Location: in the statue park of the Debrecen Clinics
Standort: im Statuenpark der Klinik Debrecen

ENDES PONGRÁC

(Budapest, 1907. december 12. –
Debrecen, 1992. augusztus 27.)
Patológus, egyetemi tanár, az or-
vostudomány doktora, kiemelkedő
tudományos eredményeit és kivá-
ló oktatói, tudományos műhely-
teremtő tevékenységét több díjjal
jutalmazták.

PONGRÁC ENDES

(Budapest, December 12, 1907 –
Debrecen, August 27, 1992)
Pathologist, full professor, doctor of
sciences in medicine, the recipient
of numerous awards recognizing his
outstanding scientific achievements
and excellent teaching and scholarly
work.

PONGRÁC ENDES

(Budapest, 12. Dezember 1907 –
Debrecen, 27. August 1992)
Pathologe, Universitätsprofessor,
Doktor der medizinischen Wissen-
schaften, seine Tätigkeit, die mit
ausgezeichneten wissenschaftli-
chen Ergebnissen verbunden war
und ein Wissenschaftswerkstatt
schuf, wurde mit mehreren Preisen
ausgezeichnet.

HÜTTL TIVADAR

(Budapest, 1884. július 14. –
Budapest, 1955. november 6.)
Sebészorvos, egyetemi tanár, fel-
sőházi tag, a Debreceni Egyetem
Sebészeti Klinika néhai igazgatója,
a Debreceni Magyar Királyi Tisza
István Tudományegyetem rektora.
Valódi iskolateremtő volt, kiváló or-
vosokat nevelt a szakmának.

TIVADAR HÜTTL

(Budapest, July 14, 1884 –
Budapest, November 6, 1955)
Surgeon, full professor, member of
the Upper House, director of the
Surgery Clinic of the University of
Debrecen, rector of the Hungarian
Royal István Tisza University of
Debrecen. Founder of a new school
of thought who educated excellent
physicians for the profession.

TIVADAR HÜTTL

(Budapest, 14. Juli 1884 –
Budapest, 6. November 1955)
Chirurg, Universitätsprofessor, Mit-
glied des Oberhauses, verewigter
Direktor der Klinik für Chirurgie der
Universität Debrecen, Rektor der
Ungarischen Königlichen Tisza Ist-
ván Universität Debrecen. Er schuf
eine wahre Schule, bildete ausge-
zeichnete Ärzte für den Beruf aus.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Juha Richárd / Richárd Juha
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2013
Helye: a Debreceni Klinikai Szoborparkban
Location: in the statue park of the Debrecen Clinics
Standort: im Statuenpark der Klinik Debrecen

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Györfi Sándor / Sándor Györfi
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2010
Helye: a Debreceni Klinikai Szoborparkban
Location: in the statue park of the Debrecen Clinics
Standort: im Statuenpark der Klinik Debrecen

JENEY ENDRE

(Radnót, 1891. augusztus 26. –
Debrecen, 1970. augusztus 10.)
Kossuth-díjas patológus, higiéní-
kus, mikrobiológus, egyetemi tanár,
a bakteriológia, a környezet-egész-
ségügy és a farmakológia szakértő-
je.

ENDRE JENEY

(Radnót [Iernut], August 26, 1891 –
Debrecen, August 10, 1970)
Kossuth Prize-winning pathologist,
hygienist, microbiologist, full profes-
sor, expert of bacteriology, environ-
mental health, and pharmacology.

ENDRE JENEY

(Iernut [Radnót], 26. August 1891 –
Debrecen, 10. August 1970)
Kossuth-Preisträger Pathologe, Hy-
gieniker, Mikrobiologe, Universitäts-
professor, Experte der Bakteriologie,
des Umweltgesundheitswesens und
der Pharmakologie.

KESZTYŰS LORÁND

(Sarkad, 1915. április 11. – Debrecen, 1979. augusztus 17.)
Orvos, immunológus, patofiziológus, az orvostudomány kandidátusa és doktora, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, rektor. A Magyar Immunológiai Társaság alapító elnöke.

LORÁND KESZTYŰS

(Sarkad, April 11, 1915 – Debrecen, August 17, 1979)
Physician, immunologist, pathophysiological, candidate and doctor of sciences in medicine, full member of the Hungarian Academy of Sciences, rector. Founding president of the Hungarian Society for Immunology.

LORÁND KESZTYŰS

(Sarkad, 11. April 1915 – Debrecen, 17. August 1979)
Arzt, Immunologe, Pathophysiologe, Kandidat und Doktor der medizinischen Wissenschaften, ordentliches Mitglied der Ungarischen Akademie der Wissenschaften, Rektor. Gründer und Vorsitzender der Ungarischen Gesellschaft für Immunologie.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Györfi Sándor / Sándor Györfi
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2008
Helye: a Debreceni Klinikai Szoborparkban
Location: in the statue park of the Debrecen Clinics
Standort: im Statuenpark der Klinik Debrecen

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Györfi Sándor / Sándor Györfi
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2009
Helye: a Debreceni Klinikai Szoborparkban
Location: in the statue park of the Debrecen Clinics
Standort: im Statuenpark der Klinik Debrecen

KETTESY ALADÁR

(Szeged, 1893. október 10. – Debrecen, 1983. január 30.)
Orvos, szemész, az orvostudományok doktora, dékán, rektor. Számos műtéti eljárást dolgozott ki, megszerkesztette a pigment anomaloszkópot. Kidolgozta a később róla elnevezett Kettesy-féle látásélesség-vizsgáló táblát, melyet ma is használnak a szemészeti rendelőkben.

ALADÁR KETTESY

(Szeged, October 10, 1893 – Debrecen, January 30, 1983)
Physician, ophthalmologist, doctor of sciences in medicine, dean, rector. He developed numerous surgical procedures, he constructed the pigment anomaloscope. He later developed the visual acuity test named the Kettesy board and still used today at ophthalmology clinics.

ALADÁR KETTESY

(Szeged, 10. Oktober 1893 – Debrecen, 30. Januar 1983)
Arzt, Augenarzt, Doktor der medizinischen Wissenschaften, Dekan, Rektor. Er arbeitete zahlreiche Operationsverfahren aus, konstruierte das Pigment-Anomaloskop. Er arbeitete die nach ihm genannte Visustafel der Sehschärfe aus, die auch heutzutage in den augenärztlichen Praxen Verwendung findet.

KROMPECHER ISTVÁN

(Budapest, 1905. április 17. – Debrecen, 1983. augusztus 19.)
Orvos, anatómus, hisztológus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. Negyed századon át az általa szervezett anatómiai, szövet- és fejlődéstani intézet vezetője. A Magyar Anatómusok, Hisztológusok és Embriológusok Társaságának elnöke, majd tiszteleti elnöke.

ISTVÁN KROMPECHER

(Budapest, April 17, 1905 – Debrecen, August 19, 1983)
Physician, anatomist, histologist, full member of the Hungarian Academy of Sciences. For 25 years he served as the head of the anatomy, histology, and developmental biology institute organized by him. President of the Hungarian Society for Anatomists, Histologists and Embriologists, later also serving as its honorary president.

ISTVÁN KROMPECHER

(Budapest, 17. April 1905 – Debrecen, 19. August 1983)
Arzt, Anatom, Histologe, ordentliches Mitglied der Ungarischen Akademie der Wissenschaften. Er war ein Vierteljahrhundert lange Leiter des von ihm organisierten Instituts für Anatomie, Histologie und Entwicklungswesen. Vorsitzender, dann ehrenamtlicher Vorsitzender der Gesellschaft der ungarischen Anatómen, Histologen und Embryologen.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Marosits István / István Marosits
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2005
Helye: a Debreceni Klinikai Szoborparkban
Location: in the statue park of the Debrecen Clinics
Standort: im Statuenpark der Klinik Debrecen

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Kövér József / József Kövér
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2010
Helye: a Debreceni Klinikai Szoborparkban
Location: in the statue park of the Debrecen Clinics
Standort: im Statuenpark der Klinik Debrecen

PETRÁNYI GYULA

(Budapest, 1912. június 24. – Budapest, 2000. március 5.)
Széchenyi-díjas orvos, belgyógyász, immunológus, az orvostudomány doktora, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, klinikaigazgató, rektorhelyettes, a DOTE honoris causa doktora. Magyarországon elsőként vezette be az izotópterápiás betegellátást.

GYULA PETRÁNYI

(Budapest, June 24, 1912 – Budapest, March 5, 2000)
Széchenyi-prize winning physician, internist, immunologist, doctor of sciences in medicine, full member of the Hungarian Academy of Sciences, director of the clinic, vice-rector, honorary doctor of the Medical University of Debrecen. In Hungary he was the first to introduce isotope therapy in patient care.

GYULA PETRÁNYI

(Budapest, 24. Juni 1912 – Budapest, 5. März 2000)
Széchenyi-Preisträger Arzt, Internist, Immunologe, Doktor der medizinischen Wissenschaften, ordentliches Mitglied der Ungarischen Akademie der Wissenschaften, Klinikdirektor, Vizerektor, Doktor Honoris Causa der DOTE. Er führte als erster die Krankenversorgung mit Isotopentherapie ein.

SÁNTHA KÁLMÁN

(Nagybecskerek, 1903. július 12. – Budapest, 1956. december 12.)
Kossuth-, majd posztumusz Széchenyi-díjas orvos, elme- és ideggyógyász, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. A háború után az Orvosi Kar dékánjaként ő szervezte meg a gyógyítás és az oktatás gyors újra indulását.

KÁLMÁN SÁNTHA

(Nagybecskerek [Zrenjanin], July 12, 1903 – Budapest, December 12, 1956)
Recipient of the Kossuth and the Széchenyi Prize (posthumously), psychiatrist and neurologist, full professor, full member of the Hungarian Academy of Sciences. After the war and as the dean of the Faculty of Medicine, he organized the means to rapidly restart healing and educational activities.

KÁLMÁN SÁNTHA

(Opština Zrenjanin [Nagybecskerek], 12. Juli 1903 – Budapest, 12. Dezember 1956)
Kossuth-, dann posthumer Széchenyi-Preisträger, Arzt, Neuropsychiater, Universitätsprofessor, ordentliches Mitglied der Ungarischen Akademie der Wissenschaften. Er als Dekan der Medizinischen Fakultät organisierte nach dem Krieg den schnellen Neustart der medizinischen Versorgung und Ausbildung.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Marosits István / István Marosits
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2004
Helye: a Debreceni Klinikai Szoborparkban
Location: in the statue park of the Debrecen Clinics
Standort: im Statuenpark der Klinik Debrecen

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Juha Richárd / Richárd Juha
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2011
Helye: a Debreceni Klinikai Szoborparkban
Location: in the statue park of the Debrecen Clinics
Standort: im Statuenpark der Klinik Debrecen

SZODORAY LAJOS

(Budapest, 1904. március 26. – Debrecen, 1980. november 24.)
Weszprémi-émlékérmes orvos, bőrgyógyász, egyetemi tanár, az orvostudományok doktora, klinikaigazgató. Kitűnő diagnosztikus szakember és kutató, valamint széles műveltségű, igen népszerű egyetemi oktató volt.

LAJOS SZODORAY

(Budapest, March 26, 1904 – Debrecen, November 24, 1980)
Physician, recipient of the Weszprémi commemorative medal, dermatologist, full professor, doctor of sciences in medicine, director of the clinic. An excellent diagnostics specialist and researcher, and a highly-educated, immensely popular university professor.

LAJOS SZODORAY

(Budapest, 26. März 1904 – Debrecen, 24. November 1980)
Weszprémi-Erinnerungsmedaille-Träger, Arzt, Dermatologe, Universitätsprofessor, Doktor der medizinischen Wissenschaften, Klinikdirektor. Ausgezeichneter diagnostizierender Fachmann und Forscher, sowie sehr berühmter Universitätslehrer von umfassender Bildung.

TANKÓ BÉLA

(Szászváros, 1905. november 5. –
Debrecen, 1974. október 16.)

Biokémikus, egyetemi tanár, intéze-
tigazgató. Részt vett a nukleinsavak ku-
tatásában, ami különösen a hazai da-
ganatkutatás számára jelentett bázist.
Nemzetközileg jelentős eredménye a
Tankó–Robinson észter (fruktóz–I–fosz-
fát) felfedezése. Alapító tagja és első el-
nöke a Magyar Biokémiai Társaságnak.

BÉLA TANKÓ

(Szászváros [Orăștie], November 5, 1905
– Debrecen, October 16, 1974)

Biochemist, full professor, institute di-
rector. Participated in research on nu-
cleic acids that served as a strong foun-
dation especially for Hungarian tumor
research. His internationally-acclaimed
achievements include the discovery
of the Tankó–Robinson ester (fruc-
tose-I-phosphate). He was the found-
ing member and first president of the
Hungarian Society for Biochemistry.

BÉLA TANKÓ

(Orăștie [Szászváros], 5. November 1905
– Debrecen, 16. Oktober 1974)

Biochemiker, Universitätsprofessor, Ins-
titutsdirektor. Nahm an der Erforschung
der Nukleinsäuren teil, was besonders
für die Krebsforschung in Ungarn eine
Basis bedeutete. Sein international be-
deutsames Ergebnis ist die Entdeckung
des Tankó–Robinsonschen Esters
(Fruktose–I–phosphat). Gründungsmit-
glied und erster Vorsitzender der Unga-
rischen Biochemischen Gesellschaft.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Marosits István / István Marosits

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2005

Helye: a Debreceni Klinikai Szoborparkban

Location: in the statue park of the Debrecen Clinics

Standort: im Statuenpark der Klinik Debrecen

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Györfi Sándor / Sándor Györfi

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2007

Helye: a Debreceni Klinikai Szoborparkban

Location: in the statue park of the Debrecen Clinics

Standort: im Statuenpark der Klinik Debrecen

WENT ISTVÁN

(Arad, 1899. március 30. –
Debrecen, 1963. május 13.)

Kossuth–díjas orvos, fiziológus,
patofiziológus, bakteriológus, bi-
okémikus, egyetemi tanár, dékán,
rektorhelyettes, a Magyar Tudo-
mányos Akadémia levelező tagja.
Különösen jelentősek eredményei
a neurohormonális ellenreguláció
feltételeiről.

ISTVÁN WENT

(Arad, March 30, 1899 –
Debrecen, May 13, 1963)

Kossuth–prize winning physician,
physiologist, pathophysiologist,
bacteriologist, biochemist, full pro-
fessor, dean, vice-rector, corre-
sponding member of the Hungarian
Academy of Sciences. His work on
the conditions for neurohormonal
counterregulation is especially sig-
nificant.

ISTVÁN WENT

(Arad, 30. März 1899 –
Debrecen, 13. Mai 1963)

Kossuth–Preisträger Arzt, Physiolo-
ge, Pathophysiologe, Bakteriologe,
Biochemiker, Universitätsprofessor,
Dekan, Vizerektor, korrespondie-
rendes Mitglied der Ungarischen
Akademie der Wissenschaften. Be-
sonders bedeutsam sind seine Er-
gebnisse über die Bedingungen der
neurohormonalen Gegenregulation.

AUGUSZTA MÁRIA LUJZA

(München, 1875. április 28. –
Regensburg, 1964. június 25.)

A Wittelsbach-házból való bajor hercegnő, Ferenc József császár és király unokája, József Ágost főherceg felesége, osztrák főhercegné, magyar királyi hercegné. Augusztta főhercegné az első világháború alatt a Vöröskereszt szervezetéhez csatlakozva háborús sebesülteket ápolta és jelentős pénzügyi támogatásokat is adományozott a jótékonyági szervezeteknek. A debreceni tüdőklinika épületét a Főhercegnő adta át.

AUGUSTE MARIA LUISE

(Munich, April 28, 1875 –
Regensburg, June 25, 1964)

Bavarian princess from the House of Wittelsbach, granddaughter of Emperor and King Franz Joseph, wife of Archduke Joseph August, Archduchess of Austria, royal princess of Hungary. During World War I, Archduchess Auguste joined the Red Cross and cared for those wounded in the war while she also donated significant financial support for charity organizations. The building of the Debrecen Pulmonary Clinic was inaugurated by the Archduchess.

AUGUSTE MARIA LUISE

(München, 28. April 1875 –
Regensburg, 25. Juni 1964)

Prinzessin von Bayern aus dem Haus Wittelsbach, die Enkelin von Kaiser und König Franz Joseph, Ehegattin des Erzherzogs Joseph August, Erzherzogin von Österreich, ungarische königliche Herzogin. Erzherzogin Auguste pflegte während des Ersten Weltkriegs zusammen mit der Organisation des Roten Kreuzes Kriegsverletzte und spendete bedeutende Finanzmittel an Wohltätigkeitsorganisationen. Die Erzherzogin übergab das Gebäude der Lungenklinik Debrecen.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Gáspár Géza / Géza Gáspár

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2015

Helye: az Augusztta Parkban

Location: in the Augusztta Park

Standort: im Park Auguste

A MAGYAR ŐSTUDAT

ANCIENT HUNGARIAN
CONSCIOUSNESS

DAS UNGARISCHE
URBEWUSSTSEIN

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Győri László / László Győri
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1998
Helye: az Augusztá telepen a Kardiológiai
és Szívsebészeti Klinika Szívsebészet épület előcsarnokában
Location: in the hall of the Cardiac Surgery Building
of the Cardiology and Cardiac Surgery Clinic at the Augusztá site
Standort: in der Siedlung Auguste in der Vorhalle des Gebäudes
Herzchirurgie der Klinik für Kardiologie und Herzchirurgie

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Váro Márton / Márton Váro
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1993
Helye: az Augusztá telepen a Kardiológiai
és Szívsebészeti Klinika Szívsebészet épület előcsarnokában
Location: in the hall of the Cardiac Surgery Building
of the Cardiology and Cardiac Surgery Clinic at the Augusztá site
Standort: in der Siedlung Auguste in der Vorhalle des Gebäudes
Herzchirurgie der Klinik für Kardiologie und Herzchirurgie

AUGUSZTA
(München, 1875. április 28. –
Regensburg, 1964. június 25.)
Lásd a 76. oldalon.

AUGUSTE
(Munich, April 28, 1875 –
Regensburg, June 25, 1964)
See on page 76.

AUGUSTE
(München, 28. April 1875 –
Regensburg, 25. Juni 1964)
Siehe Seite 76.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Gáspár Géza / Géza Gáspár

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2013

Helye: az Augusztai Parkban

Location: in Augusztai Park

Standort: im Park Auguste

OLTALOM

Az alkotás egy szívet tartó kezét formáz. A szobor kifejezi a folyamatosságot, a kontinuitást, csak úgy, ahogy a tudást átadja egyik generáció a másiknak. A plasztika előtt álló tábla felirata: E szobor a debreceni szívsebészet fennállásának 50 éves évfordulója alkalmából állíttatott 2013-ban mindazok emlékére és tiszteletére, akik lelkiismeretes odaadó munkájukkal segítették a szívbetegség gyógyulását és a szívsebészet fejlődését klinikánkon. Példát mutatva a jövő nemzedékek számára.

PROTECTION

The work of art depicts a hand holding a heart. The sculpture expresses continuity resembling how knowledge passes on from one generation to the next. The sign in front of the sculpture reads: The sculpture was erected in 2013 on the occasion of the 50th anniversary of establishing cardiac surgery in Debrecen and in memory and honor of all those who have helped cardiac patients heal and improve cardiac surgery at the clinic with their conscientious and devoted work. Serving as an example for future generations.

OBHUT

Die Schöpfung formt eine Hand, die ein Herz hält. Die Statue drückt die Kontinuität aus, gleich wie eine Generation das Wissen an eine andere übergibt. Aufschrift der Tafel die vor der Plastik steht: Diese Statue wurde 2013 anlässlich des 50. Jahrestages des Bestehens der Herzchirurgie in Debrecen errichtet, zur Erinnerung und zu Ehren all jener Menschen, die durch ihre gewissenhafte und hingebungsvolle Arbeit zur Heilung der Herzkranken und zur Entwicklung der Herzchirurgie an unserer Klinik beigetragen haben. Sie stellen ein Vorbild für die zukünftigen Generationen dar.

TAVASZ

Az egykori DOTE új kollégiuma előtt felállított bronzszobor. Az alkotó első köztéren megvalósuló alkotása.

SPRING

Bronze statue erected in front of the new student hostel of the former medical university. This was the first public statue of the sculptor.

FRÜHJAHR

Eine vor dem neuen Kollegium der damaligen DOTE aufgestellte Bronzestatue. Das erste Werk des Bildhauers, das auf einem öffentlichen Platz verwirklicht wurde.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Józsa Lajos / Lajos Józsa

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1983

Helye: az Augusztai Telepen a

Markusovszky III. sz. Kollégium mellett

Location: next to Markusovszky Hostel III on the Augustza site

Standort: in der Siedlung Auguste neben dem Kollegium

Markusovszky Nr. III.

**AZ ORVOSTUDOMÁNY
LEGYŐZI A
BETEGSÉGET**

A baljára támaszkodó, jobbával kígyóval küzdő férfialak a betegséget legyőző orvostudományt szimbolizálja.

**MEDICINE DEFEATS
DISEASE**

The male figure leaning on its left arm while grappling with a snake with the right one symbolizes medicine that defeats disease.

**DIE MEDIZINISCHE
WISSENSCHAFT BE-
SIEGT DIE KRANKHEIT**

Die männliche Figur, die sich auf ihren linken Arm stützt und mit dem rechten gegen eine Schlange kämpft, symbolisiert die medizinische Wissenschaft, die die Krankheit besiegt.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Baksa Soós György

/ György Baksa Soós

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1957

Helye: az Augusztai Telepen a Mosoda épülete mellett

Location: next to the laundry building on the Augustza site

Standort: in der Siedlung Auguste neben dem Gebäude der Wäscherei

KENÉZY GYULA CAMPUS

GYULA KENÉZY CAMPUS

CAMPUS KENÉZY GYULA

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Lakatos Aranka / Aranka Lakatos

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2015

Helye: a kórház belső udvarának parkjában

Location: in the park of the hospital courtyard

Standort: im Park des Innenhofs des Krankenhauses

KENÉZY GYULA

(Hajdúszoboszló, 1860. január 4. –

Debrecen, 1931. november 26.)

Lásd a 46. oldalon.

GYULA KENÉZY

(Hajdúszoboszló, January 4, 1860 –

Debrecen, November 26, 1931)

See on page 46.

GYULA KENÉZY

(Hajdúszoboszló, 4. Januar 1860 –

Debrecen, 26. November 1931)

Siehe Seite 46.

ANYA GYERMEKÉVEL

MOTHER WITH HER CHILD

MUTTER MIT IHREM KIND

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Csikai Márta / Márta Csikai
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1973
Helye: a Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály főbejárata előtt
Location: in front of the main entrance of the
Obstetrics and Gynecology Clinic
Standort: vor dem Haupteingang der Klinik
für Geburtshilfe und Gynäkologie

KETTŐS KOMPOZÍCIÓ

A kompozíció két sziklatömbből áll, ami a mű alkotója szerint a virágok, a növények és a szobor kettős kapcsolatát hivatott szimbolizálni. A fémelemek Japánból valók, míg a két sziklatömböt a művész előzetes instrukciói alapján debreceni szakemberek szerezték be.

DUAL COMPOSITION

The composition consists of two pieces of rock that according to the sculptor is intended to symbolize the dual relationship between the flowers, plants and the sculpture. The metal parts are from Japan, while the two blocks of rock were acquired by experts in Debrecen according to the preliminary instructions of the artist.

DOPPELTE KOMPOSITION

Die Komposition besteht aus zwei Felsblöcken, die laut des Schöpfers des Werkes zur Symbolisierung der doppelten Verbindung zwischen den Pflanzen und der Statue bestimmt ist. Die Metallelemente stammen aus Japan, die zwei Felsblöcke haben auf Basis der Voranleitungen des Künstlers hingegen Fachleute der Stadt Debrecen geschaffen.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Seishu Okazaki
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1993
Helye: a Hotel előtti parkban
Location: the park in front of the Hotel
Standort: im Park vor dem Hotel

NAGYERDEI KÖRÚT 82.
NAGYERDEI KÖRÚT 82.
NAGYERDEI RINGSTRASSE 82.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Kiss Nagy András / András Kiss Nagy

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2015

Helye: a Zeneművészeti Kar parkjában

Location: in the park of the Faculty of Music

Standort: im Park der Fakultät für Musik

HÁRFÁZÓ NŐ

A Kossuth-díjas Kiss Nagy András szobrászművész 1964-ben alkotott szobrát felajánlotta a Zeneművészeti Karnak. A Hárfázó nő című szobor a kar életében szimbolikus előremutató is volt egyben, ugyanis elindult a hárfatanári képzés az avatást követő évben.

WOMAN PLAYING THE HARP

Sculptor András Kiss Nagy, recipient of the Kossuth Prize, created his sculpture in 1964 and donated it to the Faculty of Music. The Woman playing the harp statue also proved to be symbolic for the faculty, as in the year following the unveiling the training of harp teachers started.

HARFE SPIELEND FRAU

Der Kossuth-Preisträger und Bildhauer András Kiss Nagy bot seine geschaffene Statue 1964 der Fakultät für Musik an. Die Statue Harfe spielende Frau war auch ein symbolischer Vorverweis im Leben der Fakultät, weil die Ausbildung für Harfenlehrer nämlich im Jahr nach der Einweihung startete.

BÖSZÖRMÉNYI ÚTI CAMPUS

BÖSZÖRMÉNYI STREET CAMPUS

CAMPUS BÖSZÖRMÉNYI WEG

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Györfi Sándor / Sándor Györfi

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2013

Helye: a Főépület mellett, az Akadémiai utcai autóbejáratnál

Location: next to the main building,
at the car entrance from Akadémiai street

Standort: neben dem Hauptgebäude,
an der Kfz-Einfahrt in der Akadémiai Straße

MÁNDY GYÖRGY

(Budapest, 1913. augusztus 19. –

Debrecen, 1976. május 30.)

Posztumusz Széchenyi-díjjal kitüntetett agrobotanikus, ökológus, egyetemi tanár, a biológiai tudományok doktora.

GYÖRGY MÁNDY

(Budapest, August 19, 1913 –

Debrecen, May 30, 1976)

Posthumous recipient of the Széchenyi Prize, agrobotanist, ecologist, full professor, doctor of sciences in biology.

GYÖRGY MÁNDY

(Budapest, 19. August 1913 –

Debrecen, 30. Mai 1976)

Posthumer Széchenyi-Preisträger, Agrobotaniker, Ökologe, Universitätsprofessor, Doktor der biologischen Wissenschaften.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Megyeri Barna / Barna Megyeri

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1967

Helye: a Főépület előtt

Location: in front of the Main Building

Standort: vor dem Hauptgebäude

EURÓPA ELRABLÁSA

A szépséges Európé, Agénor föníciai király leánya a tengerparton játszott és virágot szedett barátnőivel. Zeusz – az emberek és istenek atyja – meglátta a gyönyörű leányt és szerelemre lobbant iránta. Zeusz, hogy kijátssza felesége Héra féltékenységét egy gyönyörű fehér bikává változott, lement a tengerpartra és szelíden Európé lábaihoz térdelt. A mit sem sejtő leány a bika nyakát virágokkal díszítette, és felült a bika hátára. Ekkor a bika hirtelen átrohant a tengeren, elrabolva Európét. Amikor Kréta szigetére értek, Zeusz emberi alakot öltött, majd egy ciprusfa alatt magáévá tette a gyönyörű leányt. Így lett Európé Kréta első királynője.

Megyeri Barna, aki Medgyessy Ferenc tanítványa volt, ezért az alkotásáért, illetve ennek kisplasztikai változatáért kapta meg 1965-ben a Munkácsy-díjat.

THE ABDUCTION OF EUROPA

The beautiful Europa, daughter of Phoenician King Agenor, was playing on the seacoast and was picking flowers with her friends when Zeus, the father of people and gods, saw the beautiful girl and fell in love with her. In order to avoid the jealousy of his wife Hera, Zeus turned into a wonderful white bull, went to the coast and gently knelt at Europa's feet. The girl, not knowing any of this, decorated the neck of the bull with flowers and sat on its back. Then the bull suddenly ran at the sea, abducting Europa. When they reached the island of Crete, Zeus regained his human form and under a cypress tree mated with the beautiful girl. This is how Europa became the first queen of Crete. Barna Megyeri, a student of Ferenc Medgyessy, received the Munkácsy Prize in 1965 for this work of art or more precisely for its small sculpture version.

ENTFÜHRUNG VON EUROPA

Die holde Europa, Tochter des phönizischen Königs Agenor spielte an der Meeresküste und pflückte Blumen mit ihren Freundinnen. Zeus – der Vater der Menschen und der Götter – sah das schöne Mädchen und verliebte sich. Um die Eifersucht seiner Frau, Hera zu betrügen, verwandelte er sich in einen schönen weißen Stier, ging hinunter an die Meeresküste und kniete sich sanftmütig an die Beine Europas. Das nichtsahnende Mädchen zierte den Hals des Stiers mit Blumen und kletterte auf den Rücken des Stiers. Daraufhin rannte der Stier plötzlich über das Meer hin, er entführend Europa. Als sie die Insel Kreta erreichten, nahm Zeus Menschengestalt an, dann nahm er das schöne Mädchen. So wurde Europa die erste Königin von Kreta.

Barna Megyeri, der Ferenc Medgyessys Lehrling war, wurde 1965 für deren Schöpfung beziehungsweise die Schöpfung von deren Kleinplastik-Variante der Munkácsy-Preis verliehen.

LOVAK

A lebegő betongerendára állított, több nézetű kompozíció precíz kiszámítottsággal illeszkedik bele egy L alakú épületegyüttes által bezárt tér erővonalainak csomópontjába, elválasztva egymástól egy parkosított, illetve egy kavicscsal borított, díszudvarnak használt egységet. Tagolja a teret, hangsúlyozza és megadja a park végteleen egyszerűségének értelmét. Az építész és a szobrász közös munkájaként a természet egy eredeti darabja került be egy beépített, urbanus környezetbe. Mindez olyan természetes és nagyvonalú, hogy semmiféle művi, illuzionista hatás nem érződik. Kiss István a tér monumentalitásához és szűkszavú, tiszta szépségéhez méltó művet alkotott.

HORSES

The multi-view composition mounted on a floating concrete beam fits into the intersection of the lines of force of the space enclosed by the L-shaped building complex with precise calculation, separating a park and an area covered with pebbles and used as an ornamental yard. It divides the space and emphasizes and defines the sense of the infinite simplicity of the park. As the joint work of the architect and the sculptor, an original piece of nature entered the constructed, urban space. All this is so natural and generous that it has no artificial, illusionary effect at all. István Kiss created a work of art that is worthy of the monumentality of the space and its taciturn and pure beauty.

PFERDE

Die auf einem schwebendem Betonbalken gestellte Komposition mit mehreren Ansichten fügt sich mit genauer Berechnung in den Knotenpunkt von Kraftlinien eines Raums, der von einem L-förmigen Gebäudekomplex herumgeschlossen ist, sie trennt die eine begrünte beziehungsweise mit Schotter gedeckte, zum Zierhof verwendeten Einheit. Sie teilt den Raum auf, betont und gewährleistet den Sinn der unendlichen Einfachheit des Parks. Als die gemeinsame Arbeit des Architekten und des Bildhauers wurde ein originales Stück der Natur in eine urbane Umwelt hineingelangt. Das alles ist so natürlich und großzügig, dass daran keinerlei künstlicher illusionistischer Effekt nicht zu fühlen ist. István Kiss schaffte ein Werk, dass der Monumentalität und der wortkargen, purem Schönheit des Raums würdig ist.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Kiss István / István Kiss
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1968
Helye: a Veres Péter Kollégium előtti téren
Location: in front of the Péter Veres Dormitory
Standort: auf dem Platz vor dem Kollegium Veres Péter

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Juha Richárd / Richárd Juha

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2022

Helye: a Gazdaságtudományi Kar épülete előtt

Location: in front of the building of the Faculty of Economics

Standort: vor dem Gebäude der Fakultät für Ökonomie

PFAU ERNŐ

(Nagymihály, 1935. július 15. –

Debrecen, 2021. szeptember 29.)

1959-ben szerzett mezőgazdasági mérnöki oklevelet a Debreceni Mezőgazdasági Akadémián, 1962-től tudományos segédmunkatársként, később tanársegédként, majd egyetemi adjunktusként és docensként dolgozott. Egyetemi tanári kinevezését követően a Vállalatgazdaságtani Tanszékot vezette. 1983–89 között a Debreceni Agrártudományi Egyetem rektorhelyettesi feladatainak ellátására kapott megbízást.

ERNŐ PFAU

(Nagymihály [Michalovce], July 15,

1935 – Debrecen, September 29, 2021)

He earned his degree as an agricultural engineer in 1959 from the Debrecen Agricultural Academy, after 1962 he worked as a research assistant, then as instructor, assistant professor, and associate professor. After his appointment to full professor, he served as the chair of the Department of Business Economics. Between 1983 and 1989 he served as vice rector of the Agricultural University of Debrecen.

ERNŐ PFAU

(Michalovce [Nagymihály], 15. Juli

1935 – Debrecen, 29. September 2021)

Er erwarb 1959 ein Agraringenieur-Diplom an der Agrar Akademie Debrecen, er arbeitete ab 1962 als wissenschaftlicher Mitarbeiter, später Assistenzprofessor, danach außerordentlicher Professor und ordentlicher Professor. Nach seiner Bestellung als Universitätsprofessor leitete er die Fakultät für Betriebswirtschaft. Zwischen 1983–89 erhielt er einen Auftrag zur Erfüllung der Aufgaben als Vizerektor der Agraruniversität Debrecen.

KOZMA ANDRÁS

(Kenézlő, 1937. január 17. –
Debrecen, 2019. október 6.)
Okleveles mezőgazdasági mérnök,
a Debreceni Agrártudományi Egye-
tem volt rektora. A Gazdaságtudo-
mányi Kar iskolateremtő professor
emeritusa.

ANDRÁS KOZMA

(Kenézlő, January 17, 1937 –
Debrecen, October 6, 2019)
Certified agricultural engineer, for-
mer rector of the Agricultural Univer-
sity of Debrecen. Professor Emeritus
of the Faculty of Economics estab-
lishing a new school of thought.

ANDRÁS KOZMA

(Kenézlő, 17. Januar 1937 –
Debrecen, 6. Oktober 2019)
Er war Diplom-Agraringenieur, ehe-
maliger Rektor der Agrarwissen-
schaftliche Universität Debrecen.
Professor emeritus der Fakultät für
Ökonomie, der eine Schule schuf.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Juha Richárd / Richárd Juha
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2020
Helye: a Gazdaságtudományi Kar épülete előtt
Location: in front of the building of the Faculty of Economics
Standort: vor dem Gebäude der Fakultät für Ökonomie

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Varga Imre / Imre Varga
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1981
Helye: a Veres Péter Kollégium előtt
Location: in front of the Péter Veres hostel
Standort: vor dem Kollegium Veres Péter

VERES PÉTER

(Balmazújváros, 1897. január 6. –
Budapest, 1970. április 16.)
Író, politikus, honvédelmi miniszter,
a koalíciós idők politikai életének
egyik legnépszerűbb közéleti sze-
mélyisége.

PÉTER VERES

(Balmazújváros, January 6, 1897 –
Budapest, April 16, 1970)
Writer, politician, minister of de-
fense, one of the most popular pub-
lic figures in the political life of the
coalition era.

PÉTER VERES

(Balmazújváros, 6. Januar 1897 –
Budapest, 16. April 1970)
Schriftsteller, Politiker, Minister für
Landesverteidigung, eine der be-
liebtesten Persönlichkeiten des öf-
fentlichen Lebens in der Koalitions-
zeit.

FURULYÁS FIÚ

A bronzszobor egy mezítelen, szépséges fiatal fiút ábrázol, aki háton fekvé, felhúzott térdekkel, könyökben hajlított karjaival egy kis vízmedence szélén furulyázik. Finoman feszülő, még kissé gyerekesen lágy formáival, göndör hajfürtjeivel, de férfiaságát már sejtető jegyeivel akár egy fiatal görög isten is lehetne. Költőiség árad belőle, ahogy elengedi és átadja magát a zenélés örömének. Az örök ifjúság, a mindenek felett szárnyaló érzelmek kifejezője a szobor.

BOY WITH FLUTE

The bronze statue depicts a beautiful, naked young boy who is lying on his back, with his knees pulled up, arms bent at the elbows, playing the flute at the edge of a small pool. With his slightly tense, still a bit childishly soft forms, curly locks but also signs of masculinity he may as well be a young Greek god. He emanates poetry as he gives himself up to the joy of music. The statue expresses eternal youth and emotions soaring above everything else.

KNABE MIT BLOCK-FLÖTE

Die Bronzestatue stellt einen nackten, holden Jungen dar, der in Rückenlage mit angezogenen Knien mit an den Ellbogen gebeugten Armen am Rande eines kleinen Beckens Blockflöte spielt. Er könnte sogar ein junger griechischer Gott sein mit seinen gering gespannten aber doch kindlichen, sanften Formen, lockigen Haaren, aber bereits mit Anzeichen, die auf seine Maskulinität hindeuten. Er strahlt Poesie aus, wie er sich entspannt und sich der Freude des Musizierens hingibt. Die Statue drückt die ewige Jugend, die über alles fliegenden Gefühle aus.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: **Lesenyei Márta / Márta Lesenyei**

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: **1964**

Helye: **a Főépület mögött**

Location: **behind the Main Building**

Standort: **hinter dem Hauptgebäude**

BENCSIK ISTVÁN

(Fülekpilis, 1910. október 6. –

Budapest, 1998. július 10.)

Egyetemi tanár, a Debreceni Agrár-
tudományi Egyetem első rektora,
Honoris Causa doktora, a Pro Uni-
versitate díj első kitüntetettje.

ISTVÁN BENCSIK

(Fülekpilis [Pleš], October 6, 1910 –

(Budapest, July 10, 1998)

Full professor, the first rector of the
Agricultural University of Debrecen,
its honorary doctor, the first recipi-
ent of the Pro Universitate Prize.

ISTVÁN BENCSIK

(Pleš [Fülekpilis], 6. Oktober 1910 –

Budapest, 10. Juli 1998)

Universitätsprofessor, erster Rektor,
Doktor Honoris Causa der Agraruni-
versität Debrecen, erster Träger des
Pro-Universität-Preises.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Lakatos Aranka / Aranka Lakatos

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2010

Helye: a Szoborparkban

Location: in the statue park

Standort: im Statuenpark

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Somogyi Árpád / Árpád Somogyi

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2008

Helye: a Szoborparkban

Location: in the statue park

Standort: im Statuenpark

KERPELY KÁLMÁN

(Oravicabánya, 1864. október 11. –

Budapest, 1940. június 24.)

Agrármérnök, agrokémikus, nö-
vénytermesztő, egyetemi tanár,
a Magyar Tudományos Akadémia
tagja. Nagyarányú kísérleteket
végzett és kiváló érdemeket szer-
zett a műtrágyák és műtrágyázás
megismertetésével, elterjesztésé-
vel kapcsolatban.

KÁLMÁN KERPELY

(Oravicabánya [Oravița], October 11,

1864 – Budapest, June 24, 1940)

Agricultural engineer, agrochemist,
crop grower, full professor, member
of the Hungarian Academy of
Sciences. He conducted extensive
research and gained recognition
in connection with spreading
knowledge about and expanding
the use of artificial fertilizers.

KÁLMÁN KERPELY

(Oravița [Oravicabánya], 11. Oktober

1864 – Budapest, 24. Juni 1940)

Agraringenieur, Agrochemiker, Pflan-
zenbauer, Universitätsprofessor,
Mitglied der Ungarischen Akademie
der Wissenschaften. Er führte um-
fangreiche Experimente durch und
erwarb sich besondere Verdienste
um die Sensibilisierung für und Ver-
breitung der Kunstdünger und der
Mineraldüngung.

TORMAY BÉLA

(Szekszárd, 1839. október 10. – Budapest, 1906. december 29.)
Mezőgazdász, állatorvos. Irányításával indult meg Magyarországon a rendszeres tenyésztő munka állattenyésztésünk számos ágában. Az országos állatorvosi egyesület első elnöke volt.

BÉLA TORMAY

(Szekszárd, October 10, 1839 – Budapest, December 29, 1906)
Agronomist, veterinarian. It was under his management that regular breeding work was started in Hungary in various branches of animal husbandry. He was the first president of the National Veterinarian Association.

BÉLA TORMAY

(Szekszárd, 10. Oktober 1839 – Budapest, 29. Dezember 1906)
Agronom, Tierarzt. Unter seiner Leitung startete die regelmäßige Zuchtarbeit in vielen der Branchen unserer Tierzucht in Ungarn. Er war erster Vorsitzender des Landesvereins der Tierärzte.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Györfi Sándor / Sándor Györfi
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2008
Helye: a Szoborparkban
Location: in the statue park
Standort: im Statuenpark

**DE KOSSUTH LAJOS
GYAKORLÓ GIMNÁZIUMA ÉS ÁLTALÁNOS
ISKOLÁJA ARANY JÁNOS TÉRI
FELADATELLÁTÁSI HELY**

**UNIVERSITY OF DEBRECEN LAJOS KOSSUTH
TEACHER-TRAINING SECONDARY SCHOOL AND
PRIMARY SCHOOL, ARANY JÁNOS SQUARE SITE
UD KOSSUTH-LAJOS-ÜBUNGSGYMNASIUM UND
GRUNDSCHULE ARANY JÁNOS PLATZ**

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Juha Richárd / Richárd Juha

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2017

Helye: az Arany János téren

Location: in the Arany János square

Standort: am Arany János Platz

ARANY JÁNOS

(Nagyszalonta, 1817. március 2. –

Budapest, 1882. október 22.)

A legnagyobb magyar epikus költő, tanár, lapszerkesztő, a Kisfaludy Társaság igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tagja és főtítkára.

JÁNOS ARANY

(Nagyszalonta [Salonta], March 2, 1817 – Budapest, October 22, 1882)

The greatest Hungarian epic poet, teacher, newspaper editor, director of the Kisfaludy Literary Society, member and general secretary of the Hungarian Academy of Sciences.

JÁNOS ARANY

(Salonta [Nagyszalonta], 2. März 1817 – Budapest, 22. Oktober 1882)

Der größte ungarische epische Dichter, Lehrer, Zeitungsredakteur, Direktor der Kisfaludy-Gesellschaft, Mitglied und Generalsekretär der Ungarischen Akademie der Wissenschaften.

ÓTEMETŐ UTCAI CAMPUS

ÓTEMETŐ STREET CAMPUS

CAMPUS ÓTEMETŐ STRASSE

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: August Sommer
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: n.a.
Helye: a Műszaki Kar épületében
Location: in the building of the Faculty of Engineering
Standort: im Gebäude der Technischen Fakultät

YBL MIKLÓS

(Székesfehérvár, 1814. április 6. – Budapest, 1891. január 22.)
Építész, a 19. század egyik legnagyobb magyar mestere, a historizmus európai jelentőségű képviselője.

MIKLÓS YBL

(Székesfehérvár, April 6, 1814 – Budapest, January 22, 1891)
Architect, one of the greatest Hungarian masters of the 19th century, the representative of historicism of a European standard.

MIKLÓS YBL

(Székesfehérvár, 6. April 1814 – Budapest, 22. Januar 1891)
Architekt, einer der größten Meister des 19 Jh. in Ungarn, Vertreter des Historismus von europäischer Bedeutung.

KASSAI ÚTI CAMPUS

KASSAI STREET CAMPUS

CAMPUS KASSAI WEG

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Juha Richárd / Richárd Juha
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2005
Helye: Népegészségügyi Iskola épület előtér,
a Népegészségügyi Kamaragaléria
Location: Hall of the building of the School of Public Health,
Public Health Chamber Gallery
Standort: im Vorraum des Gebäudes der Schule der Volksgesundheit,
Kammorgalerie der Volksgesundheit

JÓZSEF ATTILA

(Budapest, 1905. április 11. –
Balatonszárszó, 1937. december 3.)
Baumgarten- és posztumusz Kos-
suth-díjas költő, a magyar költészet
egyik legkiemelkedőbb alakja.

ATTILA JÓZSEF

(Budapest, April 11, 1905 –
Balatonszárszó, December 3, 1937)
Recipient of the Baumgarten Prize
and posthumously the Kossuth
Prize, one of the most outstanding
figures of Hungarian poetry.

ATTILA JÓZSEF

(Budapest, 11. April 1905 –
Balatonszárszó, 3. Dezember 1937)
Baumgarten- und posthumer Kos-
suth-Preisträger, Dichter, eine der
größten Gestalten der ungarischen
Poetik.

HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI CAMPUS

HAJDÚBÖSZÖRMÉNY CAMPUS

CAMPUS HAJDÚBÖSZÖRMÉNY

BENEDEK ELEK

(Kisbacon, 1859. szeptember 30. – Kisbacon, 1929. augusztus 17.)
Újságíró, író, országgyűlési képviselő, „a nagy mesemondó”, a magyar gyermekirodalom egyik megteremtője.

ELEK BENEDEK

(Kisbacon [Băţanii Mici], September 30, 1859 – Kisbacon, August 17, 1929)
Journalist, writer, Member of Parliament, “the great storyteller”, one of the pioneers of children’s literature in Hungary.

ELEK BENEDEK

(Băţanii Mici [Kisbacon], 30. September 1859 – Kisbacon, 17. August 1929)
Journalist, Schriftsteller, Parlamentsabgeordneter, „der großer Märchenerzähler”, einer der Schöpfer der ungarischen Kinderliteratur.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Lestyán Goda János
/ János Lestyán Goda

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2016

Helye: a Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar előtt

Location: in front of the Faculty of Child and Special Education

Standort: vor der Fakultät für Kindererziehung und Heilpädagogik

ARANY JÁNOS

(Nagyszalonta, 1817. március 2. – Budapest, 1882. október 22.)
Lásd a 107. oldalon.

JÁNOS ARANY

(Nagyszalonta [Salonta], March 2, 1817 – Budapest, October 22, 1882)
See on page 107.

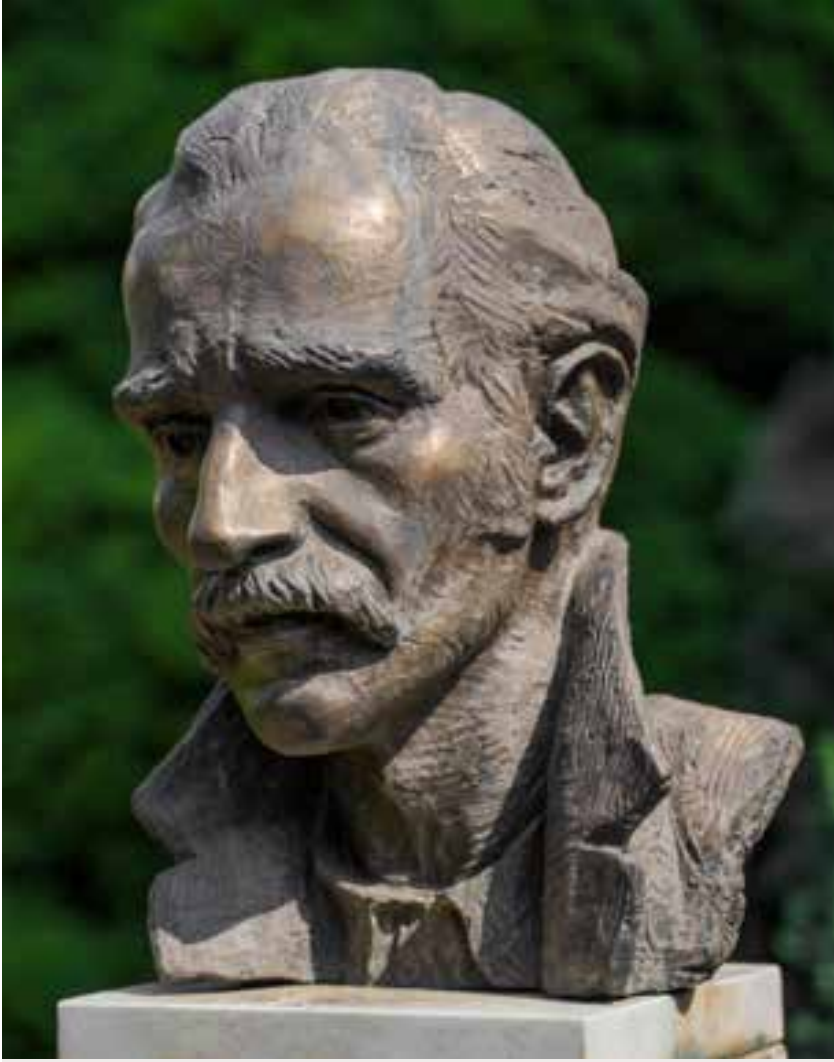
JÁNOS ARANY

(Salonta [Nagyszalonta], 2. März 1817 – Budapest, 22. Oktober 1882)
Siehe Seite 107.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Lestyán Goda János és Izsó Miklós
/ János Lestyán Goda and Miklós Izsó / János Lestyán Goda und Miklós Izsó

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2017
Helye: a Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar parkjában
Location: in the park of the Faculty of Child and Special Education
Standort: im Park der Fakultät für Kindererziehung und Heilpädagogik

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Horváth Tibor / Tibor Horváth
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2005

Helye: a Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar díszudvarán
Location: in the courtyard of the Faculty of Child and Special Education
Standort: im Zierhof der Fakultät für Kindererziehung und Heilpädagogik

BÍRÓ FERENC

(Hajdúböszörmény, 1935. december 5. – Hajdúböszörmény, 1981. június 25.)
Festőművész, grafikus, főiskolai tanár.

FERENC BÍRÓ

(Hajdúböszörmény, December 5, 1935 – Hajdúböszörmény, June 25, 1981)
Painter, graphic artist, college professor.

FERENC BÍRÓ

(Hajdúböszörmény, 5. Dezember 1935 – Hajdúböszörmény, 25. Juni 1981)
Kunstmaler, Grafiker, Hochschulprofessor.

**ÓVÓNŐ
– TÉRPLASZTIKA**

**KINDERGARTEN
TEACHER
– SPATIAL
COMPOSITION**

**KINDERGÄRTNERIN –
RAUMPLASTIK**

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Thury Levente / Levente Thury

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1985

Helye: a Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar Főépületénél
lévő szoborparkban

Location: in the statue park at the Main Building of the
Faculty of Child and Special Education

Standort: im Statuenpark bei der Fakultät für Kindererziehung
und Heilpädagogik

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Lestyán-Goda János
/ János Lestyán-Goda

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2018

Helye: a Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar
Gyógypedagógiai Intézet előtt

Location: in front of the Child Pedagogy Institute of the
Faculty of Child and Special Education

Standort: vor dem Institut für Heilpädagogik Fakultät für
Kindererziehung und Heilpädagogik

**NÁRAY-SZABÓ
SÁNDOR**

(Szombathely, 1861. február 15. –
Budapest, 1914. november 18.)

Orvos, államtitkár, a Magyar Gyer-
mektanulmányi Társaság társel-
nöke, a magyar gyógypedagógia
egyik kimagasló, nemzetközileg is
elismert képviselője.

**SÁNDOR NÁRAY-
SZABÓ**

(Szombathely, February 15, 1861 –
Budapest, November 18, 1914)

Physician, state secretary, co-pres-
ident of the Hungarian Paedology
Association, one of the outstanding
and internationally-acclaimed rep-
resentatives of Hungarian special
education.

**SÁNDOR NÁRAY-
SZABÓ**

(Szombathely, 15. Februar 1861 –
Budapest, 18. November 1914)

Arzt, Staatssekretär, Mitvorsitzen-
der der Ungarischen Gesellschaft für
Kinderforschung, einer der ausge-
zeichneten auch international an-
erkannten Vertreter der ungarischen
Heilpädagogik.

SZOLNOK CAMPUS
SZOLNOK CAMPUS
CAMPUS SZOLNOK

**FOLYÓSZIMBÓLUM /
TISZA-SZIMBÓLUM**

A vörösrézlemez domborítás kompozíció vízben fekvő lebegő női aktot ábrázol. A lány mozgású nőalakot halak kísérik. A háttér adó, valójában nem ábrázolt folyó hullámvázát a vízszintes plasztika formai ritmusai szinte zenei módon mutatják meg.

**RIVER SYMBOL /
TISZA SYMBOL**

The composition with a copperplate embossing represents a female nude floating in water. The female figure characterized by soft movement is accompanied by fish. In the background, the waves of the river that is not actually depicted are revealed by the formal rhythm of the horizontal composition in an almost musical way.

**FLUSSSYMBOL /
THEISS-SYMBOL**

Die Wölbung-Komposition aus Kupfer stellt einen im Wasser liegend schwebenden weiblichen Akt dar. Die Frauengestalt mit feiner Bewegung wird von Fischen begleitet. Die Wellen des in der Wirklichkeit nicht dargestellten Flusses, der den Hintergrund bildet, werden durch formale Rhythmen der horizontalen Plastik fast auf eine musikalische Weise gezeigt.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Simon Ferenc / Ferenc Simon
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr:
1970 körül / Around 1970 / ~1970
Helye: Főépület Aula
Location: Main Building, Assembly Hall
Standort: Aula Hauptgebäude

A HÍRES SZOLNOKI DÖNTÉSFA

A bronzfigurák vastagsága 8–10 centiméter, mintázottak, de az arcuk és egyéb testrészeik nincsenek kidolgozva: úgy hatnak, akár az emberi sziluettek. A figurák magassága felfelé haladva csökken, az alsóké több mint két méter, a legfelső pedig már csak másfél méteres.

THE FAMOUS SZOLNOK DECISION TREE

The thickness of the bronze figures is 8–10 centimeters, they are patterned but their faces and other body parts are not fully elaborated and thus create the impression of human silhouettes. The height of the figures decreases moving upwards, the lower ones are more than two meters tall, while the one on the top is only one and a half meters.

DER BERÜHMTE ENT- SCHEIDUNGSBAUM IN SZOLNOK

Die Dicke der Bronzefiguren beträgt 8 bis 10 cm, sie haben ein Muster, aber ihre Gesichter und anderen Körperteile nicht ausgearbeitet sind: sie wirken als ob sie menschliche Silhouetten wären. Die Höhe der Figuren nimmt von unten nach oben nach ab, die der unteren sind weniger als zwei Meter, und die oberste nur anderthalb Meter.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer:

Sugár János, Bori Bálint / János Sugár, Bálint Bori

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 2008

Helye: Főépület Aula

Location: Main Building, Assembly Hall

Standort: Aula Hauptgebäude

**AGRÁR KUTATÓINTÉZETEK
ÉS TANGAZDASÁG – KISVÁRDA**
**INSTITUTES FOR AGRICULTURAL RESEARCH
AND EDUCATIONAL FARM – KISVÁRDA**
**LANDWIRTSCHAFTLICHE FORSCHUNGSINSTITUTE
UND LEHRWIRTSCHAFT – KISVÁRDA**

**DR. TEICHMANN
VILMOS**

(Ústí nad Labem, 1898. október 29. – Debrecen, 1967. július 20)

Állami díjjal jutalmazott burgonyanemesítő, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa. Nevéhez fűződik a híres Gülbaba, Áldás, Aranyalma, Krieger-Gyöngye, Őszirózsa, Margit burgonyafajták kinemesítése. Ezenkívül a Kisvárdai rozs, Fehérvirágú édes csillagfűrt, Kisvárdai napraforgó, Homoki lucerna, rozs és sok más faj fémjelzi munkáját.

**DR. VILMOS
TEICHMANN**

(Ústí nad Labem, October 29, 1898 – Debrecen, July 20, 1967)

Recipient of a state prize for his work as a potato breeder, candidate of sciences in agricultural studies. His name is associated with famous potato varieties like Gulbaba, Aldas, Aranyalma, Krieger-Gyongye, Őszirózsa, Margit as well as species including the Kisvárdai rye, white-flowered sweet lupin, Kisvárdai sunflower, variegated alfalfa, rye and many others.

**DR. VILMOS
TEICHMANN**

(Ústí nad Labem, 29. Oktober 1898 – Debrecen, 20. Juli 1967)

Mit Staatspreis gekrönter Kartoffelveredler, Kandidat der landwirtschaftlichen Wissenschaften. Ihm wurden die Veredelung der berühmten Kartoffelsorten „Gülbaba, Áldás, Aranyalma, Krieger-Gyöngye, Őszirózsa, Margit“ zugeschrieben. Darüber hinaus zeichnet sich seine Arbeit durch die Sorten Kisvárdai rozs, Fehérvirágú édes csillagfűrt, Kisvárdai napraforgó, Homoki lucerna, rozs und viele anderen Sorten.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Csúcs Ferenc / Ferenc Csúcs

Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1968

Helye: Kisvárdai Teichmann Telep

Location: Teichmann Site

Standort: Kisvárdai Teichmann-Siedlung

**AGRÁR KUTATÓINTÉZETEK
ÉS TANGAZDASÁG – NYÍREGYHÁZA**
**INSTITUTES FOR AGRICULTURAL RESEARCH AND
EDUCATIONAL FARM – NYÍREGYHÁZA**
**LANDWIRTSCHAFTLICHE FORSCHUNGSINSTITUTE
UND LEHRWIRTSCHAFT – NYÍREGYHÁZA**

WESTSIK VILMOS

(Modor, 1883. március 3. –
Nyíregyháza, 1976. január 29.)
Kossuth-díjas mezőgazdasági szak-
ember. Eredeti vetésforgó rendszerű
kísérleteire a külföldi tudományos
intézetek is felfigyeltek. 29 éves
nyíregyházi munkássága alatt rájött
arra, hogy az Alföld különleges ég-
hajlati és talajviszonyai között egyes
dolgot módosítani kell, hogy kifej-
leszthesse az Alföldön a különleges
homoki gazdálkodást.

VILMOS WESTSIK

(Modor [Modra], March 3, 1883 –
Nyíregyháza, January 29, 1976)
Agricultural specialist and recipient
of the Kossuth Prize. His original
crop rotation experiments were also
recognized by international scholarly
institutes. During 29 years of work in
Nyíregyháza he discovered that due to
the special climatic and soil conditions
of the Hungarian Great Plain changes
had to be implemented in order for
him to develop special sand farming.

VILMOS WESTSIK

(Modra [Modor], 3. März 1883 –
Nyíregyháza, 29. Januar 1976)
Mit Kossuth-Preis gekrönter land-
wirtschaftlicher Fachmann. Ihre Ex-
perimente in dem ursprünglichen
Fruchtwechsel-System fielen auch
ins Auge der ausländischen wis-
senschaftlichen Institute. Ihm wur-
de während ihrer Tätigkeiten 29
Jahre lang in Nyíregyháza bewusst,
dass die aufgrund der besonderen
Boden- und Klimaverhältnisse der
Tiefebene einiges geändert werden
musste, damit er in der Tiefebene
die besondere Sandwirtschaft ent-
wickeln konnte.

Az alkotó / Sculptor / Bildhauer: Kucs Béla / Béla Kucs
Az alkotás ideje / Date of creation / Entstehungsjahr: 1983

Helye: Agrár Kutatóintézetek és Tangazdaság,
Nyíregyházi Kutatóintézet
Location: Institutes for Agricultural Research and Educational Farm,
Nyíregyháza Research Institute
Standort: Landwirtschaftliche Forschungsinstitute
und Lehrwirtschaft Forschungsinstitut Nyíregyháza

HIVATKOZÁSOK

- Fekvő nő (Heverő akt) 32. o. – Forrás: <https://www.kozterkep.hu/3637/fekvo-no>
- Alkimisták 38. o. – <https://www.kozterkep.hu/5305/alkimistak>
- Professzorok 45. o. – Forrás: Hajdú-bihari Napló 1984. szeptember 21.
- Anya gyermekével 54. o. – Forrás: https://www.kozterkep.hu/3648/Anya_gyermekevel_Debrecen_1945.html
- Nonfiguratív plasztika 57. o. – <http://www.dbvk.hu/szoborpark/index.php?do=show&id=400>
- Nyújtzkodó nő 58. o. – Forrás: <https://www.kozterkep.hu/779>
- Pihenő lányka 63. o. – Forrás: <https://www.kozterkep.hu/5313/piheno-lanyka>
- Oltalom 81. o. – Forrás: <https://www.dehir.hu/debrecen/fel-evszazados-jubileumot-unnepel-a-debrece-ni-sziv-sebeszet/2013/11/07/>
- Tavasz 82. o. – Forrás: <http://jadox.meliusz.hu/?docId=400215>
- Az Orvostudomány legyőzi a betegséget 83. o. – Forrás: <https://www.kozterkep.hu/7800/az-orvostudo-many-legyozi-a-betegseget>
- Kettős kompozíció 87. o. – Forrás: <https://www.kozterkep.hu/26969/plasztika>

REFERENCES

- Reclining woman (reclining nude) p. 32 – Source: <https://www.kozterkep.hu/3637/fekvo-no>
- Alchemists p. 38 – <https://www.kozterkep.hu/5305/alkimistak>
- Professors p. 45 – Source: Hajdú-bihari Napló, September 21, 1984
- Mother with her child p. 54 – Source: https://www.kozterkep.hu/3648/Anya_gyermekevel_Debrecen_1945.html
- Nonfigurative sculpture p. 57 – <http://www.dbvk.hu/szoborpark/index.php?do=show&id=400>
- Stretching woman p. 58 – Source: <https://www.kozterkep.hu/779>
- Resting girl p. 63 – Source: <https://www.kozterkep.hu/5313/piheno-lanyka>
- Protection p. 81 – Source: <https://www.dehir.hu/debrecen/fel-evszazados-jubileumot-unnepel-a-debrece-ni-szivsebeszet/2013/11/07/>
- Spring p. 82 – Source: <http://jadox.meliusz.hu/?docId=400215>
- Medicine Defeats Disease p. 83 – Source: <https://www.kozterkep.hu/7800/az-orvostudomany-legyozi-a-be-tegseget>
- Dual composition p. 87 – https://www.kozterkep.hu/26969/plasztika__

NACHWEISE

- Liegende Frau (Liegender Akt) S. 32 – Quelle: <https://www.kozterkep.hu/3637/fekvo-no>
- Alchimisten S. 38 – <https://www.kozterkep.hu/5305/alkimistak>
- Professoren S. 45 – Quelle: Tagebuch von Hajdú-Bihar 21. September 1984
- Mutter mit ihrem Kind S. 54 – Quelle: https://www.kozterkep.hu/3648/Anya_gyermekevel_Debrecen_1945.html
- Nonfigurative Plastik S. 57 – <http://www.dbvk.hu/szoborpark/index.php?do=show&id=400>
- Sich stretchende Frau S. 58 – Quelle: <https://www.kozterkep.hu/7797/nyujtozkodo-no>
- Ruhendes Mädchen S. 63 – Quelle: <https://www.kozterkep.hu/5313/piheno-lanyka>
- Obhut S. 81 – Quelle: <https://www.dehir.hu/debrecen/fel-evszazados-jubileumot-unnepel-a-debrece-ni-sziv-sebeszet/2013/11/07/>
- Frühjahr S. 82 – Quelle: <https://jadox.meliusz.hu/?docId=400215>
- Die Medizinische Wissenschaft besiegt die Krankheit S. 83 – Quelle: <https://www.kozterkep.hu/7800/az-orvos-tudomany-legyozi-a-betegseget>
- Doppelte Komposition S. 87 – Quelle: <https://www.kozterkep.hu/26969/plasztika>

